

Nepriklausoma

Lietuva

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

ALP(2KA)2828

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 27 1983 GEGUŽĖS - MAY 19 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St. LA SALLE, P. Q. H8P IC4, Tel: 366-6220 30 c.

Nuotr. V. Bacevičiaus

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

IZRAELIO IR LEBANONO VYRIAUSYBĖS PASIRASĖ KARIŲ ATITRAUKIMO SUTARTĮ

Gegužės 17 d., užbaigiant 35 metus trukusį karo stovį tarp Izraelio ir Lebanono valstybių, buvo pasirašyta sutartis atitraukti 30.000 Izraelio karių iš jų okupuotos Lebanono dalies. Ši susitarimą, po didelių ir ilgų pastangų, tarpininkaujant JAV-bėms galų gale pavyko išgauti.

Syria ir PLO tuo pačiu privalo atitraukti savo 50.000 karių.

Syria, tačiau, kurstoma ir remiama sovietų, protes-tuoja ir pavadino Lebanono sutikimą gyventi taikoje su Izraeliu - "pasidavimu" ir užblokavo du kelius Lebanono rytuose, kurie jungia Damaską su Beirutu ir Tripoliu. Taip pat nutraukė telefonų ryšį su Sirijos okupuota teritorija.

SOVIETŲ ŽEMĖS ŪKIO DELEGACIJA KANADOJE NEAPSIEINA BE POLITIKAVIMO

Sovietų agrikultūros ministras Michail Gorbachev su 11 asmenų delegacija lankosi Kanadoje. Jis taip pat priklauso Politbiurui, kurį sudaro 12 narių, ir šio žemės ūkio reikalais lankymosi proga, pasistengė atvykti; Parlamento Senatą Ottawoje ir pasakyti kalbą Užsienio Reikalų Komitetui. Jo pagrindinis tikslas - įtikinti Kanados vyriausybės darbuotojus, kad jeigu "cruise missiles" bus leidžiamos bandyti Kanados teritorijoje, tai nusi-ginklavimo galimybės bus apsunkintos. Taip pat /ne-gi tikrai tikėdamas mūsų vyriausybės tokiu naivumu/ bandė įrodyti, kad Sovietų Sąjunga nuo 1981 m. jokių SS20 raketų nėra išdėsčiusi.

Šitą jo tvirtinimą vėliau pakeidė buvęs gynybos ministras Allan McKinnon. Jo nuomone, "Gorbachev'as/bando paneigti visas patikimas Vakarų pasaulio institucijas. Jos visos praneša, kad SS 20 skaičius siekia 350. Jeigu nuo 1981 m. jų nepadaugėjo - tai jų skaičius siektų 200. Žinoma, gal jis naudoja žodžių žaidimą. Gal tos raketai neišstatytos, o tik supakuotos dėžes".

Užklausus Allan Lawrence, buv. 1979 m. Progr. Konservatorių vyriausybėje "solisitor general" pareigose, kodėl Sovietų Sąjunga savo ambasadose Vakaruose lai-

ko tiek daug šnipų, Gorbachev'as skubiai išsisuko, sakdamas, jog Mr. Lawrence yra tapęs "JAV sėjamos šnipų manijos auka". Taigi, sena, gerai žinoma retorika...

An Open Letter to the Delegates of the Founding Convention of the New Communist Youth Organization

Dear Delegate:

You have been told that Communism is the answer and the hope of the future. You have been promised "a program to unite the young generation for a better life and a better future" to be achieved through a new "young people's struggle for economic rights and social justice." As your idol, they have chosen the Soviet Union because "the Soviet Union has made an incredible achievement for mankind." We, the undersigned, challenge the bases of these premises. We ask you to consider some of the "achievements" of Communism and the Soviet Union listed below. Then ask yourself: is Communism with its despicable past really the hope of the future?

- The consolidation of Communist power in the Soviet Union resulted in the deaths of 60 million people. The holocaust has been described most vividly by A. I. Solzhenitsyn in his Gulag Archipelago.
- The devastating consequences of Soviet agricultural and economic policies resulted in the deaths of 7 million Ukrainians by starvation in the 1930s.
- The friendship pact between Communist Soviet Union and Nazi Germany in 1939 divided Eastern Europe between the two tyrants of these nations. The pact, which eventually was a catalyst for World War II, deprived freedom and the right of self-determination for the citizens of the Baltic States of Estonia, Latvia and Lithuania.
- The illegal annexation of the Baltic States into the Soviet Union has not been recognized by the United States and almost all the free world countries.
- The ideals of the Atlantic Charter were abrogated by the Soviet Union as Eastern Europe after World War II became the "captive nations" of the Soviet Empire. Its citizens interned to this day by a wall of concrete, barbed wire and machine guns.
- Over half a million citizens of the Baltic States considered politically unreliable by the Soviet Union were deported to Siberia, where most of them perished from exposure, disease and hunger.
- The sparks of freedom and self-determination have been suppressed brutally by guns and tanks of the Soviet Union in Hungary (1956) and Czechoslovakia (1968).
- Afghanistan was invaded by the Soviet Union in 1980. Its citizens have been subjected to death and terror by chemical weapons ("yellow rain").
- The Soviet expansionism is not due to its "fear of encirclement" but rather because of hunger for power and self proclaimed destiny of supporting "class struggles" and revolutionary movements to "liberate" humanity from the "chains of capitalism."
- The Power of the Communist party is perpetuated with the help of the KGB. The dreaded secret police ensures that basic human rights of its citizens do not endanger the well being of the Communist party and the state.
- Religion in the Soviet Union and its occupied territories is just barely tolerated. The Ukrainian Orthodox Church and the Catholic Church in Lithuania and Ukraine have been severely repressed. Priests and ministers have been murdered or arrested. Churches have been burned down or turned into museums or warehouses. Atheism is actively promoted.
- The diagnosis of "sluggish schizophrenia" has been invented in the Soviet Union to send dissidents, minority nationalists, evangelical ministers and would-be labor union organizers to mental hospitals where they have been subjected to massive doses of mind-altering drugs to "cure" their bouts of dissatisfaction with the Soviet Communist ideology.
- Poland's Walensa' counterpart in the Soviet Union - Vladimir Kiebanov - has been incarcerated since 1978 because of his efforts to found a free trade union.
- The oppressed nationalities in the Soviet Union are under constant pressure of Russification. Expressions of nationalistic feelings in the Baltic States and Ukraine are considered anti Soviet agitation and punishable by long terms in prison or mental hospitals.
- Russification also has been achieved through the pretext of industrializing the illegally occupied territories. Russians have been encouraged to emigrate to the Baltic States and Ukraine to satisfy "labor demands." The effect of Russification has been especially severe in Latvia where presently the population of the country is only 51% Latvian.
- The Soviet Union and its puppets have made a mockery of the Helsinki Accords. Human rights violations have increased particularly with the new leadership in the Kremlin.
- A Communist block nation, East Germany, has sold human beings at a price of \$20,000 per person to the West to obtain much needed Western currency.
- Indentured and forced labor have made it possible for the Soviets to build the oil pipe line from Siberia to Europe.
- The Communist economic policies have led to conditions where its citizens have to wait in long lines for basic food supplies and shabbily made goods, both of which are always in short supply.
- The dissatisfaction of the average citizen of the Soviet Union with his economic condition is manifested by his high absenteeism from his work place and his widespread abuse of alcohol.
- In the Soviet Union where class distinction is supposed to be nonexistent, the "good life" is enjoyed by the few - the Communist party leaders and their "apparatchiks."
- The period of detente was used by the Soviet Union to increase its military power at an unprecedented rate.
- Detente also did not rescind the Communist "law" of international "class struggle." Soviet Union has intervened with Cubans and others in Angola, Ethiopia, Yemen, Cambodia, Nicaragua and El Salvador.
- The Soviet Union was instrumental in establishing martial law in Poland and the suppression of Solidarity.
- The Soviet Union is recognized as the leading supporter of international terrorist groups around the world. The KGB has been implicated in the assassination plot of Pope John Paul II.
- The Soviet Union has been guilty of serious arm treaties violations, especially the 1925 Geneva Protocol and the 1972 Biological and Toxin Weapons Conventions in its inhuman use of chemical weapons in Afghanistan and Asia.
- The present "peace" offensive by the Soviet Union is a continuation of its past foreign policy dictum of the international "struggle for peace" which began during the Communist revolution with the banners proclaiming "Peace to the People! Power to the Soviets!"

What has sustained Communism since the revolution is the inherent appeal of an ideology to promise to remake society that will produce a "new man," satisfied of his material as well as his psychological needs. History has shown, however, that Communism promises more than it delivers. In fact, that history is a legacy of lies, broken promises and agreements. It has also become evident that repression of basic human rights is not an aberration of Communism, but rather an integral and necessary part for it to function and survive. Communism has created one of the most monstrous and oppressive social systems in world history. There is no reason to hope that the face of Communism will change in the future.

This ad is paid for by the organizations and individuals listed below:

- Baltic American Committee of Greater Cleveland
- Baltic American Freedom League, Los Angeles, CA
- Estonian Council of Cleveland
- American Latvian Association of Cleveland
- Latvian Veterans Relief Organization - Douglas Vanagt
- Latvian Cleveland Credit Union
- Latvian Church Credit Union
- Lithuanian American Council
- National Guard of Lithuania, Jussapavicius Chapter
- Lithuanian Nationalist Society
- Birticis Drusgile
- Lithuanian Community Inc. of USA
- American Latvian Association in The United States, Rockville, MD
- Faber Kovets Radio
- The Magyar Society For Self Culture
- Hungarian Boy Scouts Association
- World Federation of Hungarian War Veterans
- Hungarian Congress
- Society of Hungarian Gendarmes
- Cleveland Hungarian Athletic Club
- Hungaria
- Hungarian Freedom Fighters Movement
- Ohio Section of Committee in Support of Solidarity
- Polish Army Veterans, Post 182
- Polish Veterans in Exile, Circle 2
- Polish Veterans Alliance, Post #1
- United Ukrainian Organizations of Greater Cleveland, 400 Hurly Ave.
- W. Rostafinski
- B. Zahory
- Maria Mantelakis

Cleveland'e vykusios New Communist Youth Organization" konvencijos proga, buvo jai pasiūstas tokio turinio atsisaukimas, atspausdintas ir vietinėje spaudoje. Teksto vertimą į lietuvių kalbą spausdinsime kitame "LN" numeryje. Plačiau apie šį įvykį žiūr. 6 psl.

Milda Lenkauskienė, LF Ohio valstybėje atstovė, su P. Milašium, kuris LF-dui yra paaukojęs per 10,000 dol. ir yra Lietuvių Dienų mecenatas.

MAŽLIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS NIS, A. LYMANTAS, refera -
LIEPOS 4-5 d. d. Chicagoje tus - V. PĖTERAITIS, J. STK-
vyks MLRS suvažiavimas, i LIORIUS, kun. Fr. SKĖRYS ir
kurį kviečiami ir giminingų kt. Suvažiavimo posėdžiai
grupių atstovai. Suvažiavime vyks TAUTINIŲOSE NA -
paskaitas skaitys M. GELŽI- MUOSE.

DAINU ŠVENTĖJE

- VI-je JAV ir Kanados lietuvių Dainų Šventėje mišraus choro repertuare solo partijas dainuos Roma Mastienė, Algis Grigas ir Anita Pakalniškytė. Jaunių chore "Sibiro giesmėje" solo dainuos Algis Grigas.
- II Pasaulio Lietuvių Dienų laimėjimų komisija primena, kad išplatintų knygelių šaltelės ir aukos turi būti sugrąžintos iki birželio 25 d. Traukimas laimingų bilietų vyks sekmadienį, liepos 3 d. Conrad Hilton viešbutyje, Čikagoje. Greitas atsiliepiamas -- vertingiausia parama II PL Dienoms.

PRANEŠA ELTA:

PABALTIEČIŲ ATSIŠAUKIMAS Į VAKARUS IR JUNGTINES TAUTAS

"Samizdato Archyvas" Munchene paskelbė 1982 m. (?) išleista "Atvirą Estijos, Latvijos ir Lietuvos Gyventojų Atsisaukimą: Vakarų Demokratijos Vadovus ir Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą", ir jį palydintį memorandumą. Abu dokumentai pasirašyti dviejų asmenų inicialais. Atsisaukime rašoma kaip Sovietai okupavo Pabaltijo valstybes ir kitas teritorijas Hitlerio-Stalino pakto pasėkoje. Memorandume sakoma: "Sovietų valdžią okupuotose Pabaltijo valstybėse palaiko tik okupaciniai daliniai ir politinis teroras... Sovietų Sąjungos... pastangos visiškai "sovietizuoti" Pabaltijo sritį nepavyko... nepaisant to, kad šios kovos metu, pabaltiečiai turėjo didelių nuostolių". Autorių nuomone, JAV-ių ir kitų Vakarų šalių atsakymas susitaikyti su Pabaltijo valstybių okupacija ir įjungimu į Sovietų Sąjungą yra "lemiamas veiksnys" pabaltiečių kovoje už išsilaivinimą ir laisvą apsisprendimą.

NAUJA LKB KRONIKA Nr. 56 APRASO "DIDĖJANTI MASKVOS SPAUDIMĄ"

Kun. Alfonso Svarinsko suėmimo aplinkybės išsamiai aprašomos neseniai Vakarus pasiekusiame LKB Kronikos 56-me numeryje (1983. II. 14). Jis buvo apgaulingai iškviestas į Rasėnių autoinspekciją, kur jį areštavo. Svarinsko suėmimas iššaukė daug protestų Lietuvoje ir užsienyje. Anot Kronikos, "Maskvos spaudimas didėja". Palažnėje KGB inspiruoti laškai Lietuvos vyskupams ir kunigams. Buvo kratomi ir tardomi Tikinčiųjų Teisėms Ginti katalikų komiteto nariai, kun. Jonas Kauneckas ir kun. Algimantas Keina. KGB ir toliau terorizuoja Ireną Skudienę, į kurios butą saugumiečiai buvo įsiveržę 1982 m. gruodžio 8 d. Jadvyga Bieliauskienė, suimta 1982 m. lapkričio 29 d. Garliavoje, laikoma Vilniaus saugumo izoliatoriuje; ji kaltinama mokslievių religinio būrelio organizavimu, parašų rinkimu po tikinčiųjų pareiškimais ir kt. Taip pat buvo grubiai tardomi Stasė Tamutienė, Bernadeta Mališkaitė, Ona ir Zita Šarkauskaitės, Daiva Tamošiūnaitė, kun. Benediktas Urbonas, Arūnas Kavaliauskas, Vilija Masytė ir kt. Henriko Rataro tėvai pasiuntė pareiškimą LTSR prokurorui, reikalaujanti, kad saugumas "paliktų ramybėje" jų sūnų ir neverstų jį dirbti saugumo agentu. Toliau persekiojamas Jonas Sadūnas, kurį KGB vargino ir ligoninėje. Kun. Sigitas Tamkevičius išpėtas už tikinčiųjų procesijos organizavimą 1982 m. lapkričio 1 d. Naujame Kronikos numeryje aprašomas 35-ius metus lageriuose praleidusio politikalinio Petro Paulaičio paleidimas 1982 m. spalio 30 d. Jam buvo pagrįsta, kad jėi mėgins rašyti praeitės atsiminimus - dings be žinios.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.

Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA

Telefonas (514) 366-6220

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuanian
Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje — \$ 14 0
Rėmėjo — \$ 20

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomoni. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūra, grąžinami
tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija
arba leidykla neatsako.

IŠ POGRINDŽIO SPAUDOS

"AUŠRA" Nr.29(69)

(TĘSINYS)

Pritariant tokiam Jurginio sprendimui, vis dėl-
to reikia pažymėti, kad Basanavičius turėjo pagrindo kur-
ti savo teoriją pagal 19 a. suklestėjusių indoeuropiečių, be-
veik visų Europos kalbų prokalbės, mokslą. Nuo to lai-
ko, kai anglai įsitvirtino Indijoje, jų mokslininkai pir-
mieji iškėlė seną indų sanskrito kalbą ir nurodė jos gi-
minystę su daugybe Europos kalbų. Jie davė pradžią
mokslui apie indoeuropiečių prokalbę. Mokslo kūrėjai
buvo kalbininkai, nutiesę kelius lyginamai kalbotyrai. Jie
labai pagrįstai įrodinėjo, kad daug senų ir naujų Europos
kalbų ir indų sanskrito kalba kilusios iš bendros prokalbės.

Mūsų aušrininkus ir jų pirmtakus, pavyzdžiui, Dau-
kantą, lyginamoji kalbotyra todėl sudomino, kad to moks-
lo atstovai ypatingo dėmesio skyrė lietuvių kalbai. Ji ne-
tik buvo įjungta į indoeuropiečių kalbų šeimą, bet mūsų
kalbai pripažinta išskirtinė vieta: ji laikyta artimesne
sanskritui, negu senosios graikų, lotynų Europos kalbos.
Lyginamosios kalbotyros specialistai ėmė domėtis lietu-
vių kalba. Vienas iš jų, Bohlenas, parašęs net studiją a-
pie sanskritą ir lietuvių kalbų giminybę.

Nuo kalbų giminybės toliau žengta prie indoeuropie-
čių protautės, — pradėta ieškoti ir jos sodybos. Dvejota-
Azija ar Europa. Kažkodėl žvilgsnis krypo į Mažosios
Azijos ir Balkanų tautas — iš čia kildinti pirmąsias in-
doeuropiečiai. Mažosioje Azijoje pirminiais indoeuropie-
čiais laikytini hetitai, kuriuos Basanavičius pavertęs lie-
tuviškais getais. O Balkanuose — trakai, dakai, frygai.
Trakai buvusi didelė indoeuropiečių tauta ir siekusi "nuo
Medijos rytuose ir net iki Atlanto vakaruose" /Lietuvių
tauta, III t. knyga, 1925, psl. 15/. Ši didelė tauta, ro-
mėnų nukariauta, išnyko ir iš jos kilo rumunai ir slovenai.

Susipažinęs su šiuo indoeuropiečių ir trakų mokslu,
Basanavičius atvyko į tą senųjų trakų šalį — Bulgariją. Su-
sidomėjęs Lietuvos praeitimi, griebėsi trakų-frygų moks-
lo ir jį supynė su Lietuvos praeitimi. Jis pradėjo kurti
lietuvių kilmės istoriją ir jai pašventė visą savo gyvenimą.
Anto paties žodžių, aušrininko romantiko dvasia pasuko
jį į šią teoriją: "Nors /.../ ir mokslo pripažinta, kad tra-
kų tauta ir jos kalba visiškai išnykusi, vis dėlto mes atsi-
drąsinome statyti idėjų klausimą: ar galimas daiktas, kad
nuo tos enovėje taip skaitlingos tautos nebūtų likusių kur
nors Europoje gyvų liekanų, pagal kurias dar ir šiandien
galima būtų pažinti senovės trakų kalbą ir tautybę? /.../
Tokių klausimų dar nerandame Europos etnologijoje sta-
tytų, ir jei mes čia juos statome, tai dėl to, kad paro-
dyti galėtume, jog vienai, šiandien kaip ir senovėje į-
vairių nevidonų nalkinamai tautai pritinka savo prabočių
tėviškęs ieškoti senovės Trakijoje ir mažosioje Azijoje ir
kad tokiam ieškojimui galima gana tvirti etnologijos pama-
tai patiesti" /Ten pat, psl. 24/.

SOVIETŲ SĄJUNGA DIDINA ĮTAMPĄ LIBANE

P. Indreika

Šiauriniame Viduržemio
jūros pakrastyje, kur dabar
randasi Libanas (anglų varto-
jama forma-Lebanon) senai-
siais laikais buvo įsikūrę fi-
nikiečiai, kurie mums paliko
22 raidžių alfabetą, davusį
pradžią raštui. Juos nukaria-
vo sveimieji ir jie išnyko au-
tutėdami. Finikiją galutinai
prijungė prie Romos imperi-
jos 64 m. pr. Kr. gen. Pompė-
jus, jos vietoje įkurdamas
Sirijos provinciją. Žlugus
Romos imperijai, čia įsiga-
lėjo turkai.

Po Pirmojo Pasaulinio ka-
ro, su rus turkų-Ottomanų
imperijai, šią teritoriją už-
ėmė prancūzai, kurie 1943 m.
buvo priversti suteikti nepri-
klausomybę, suskaldant šį žemės
plotą į Siriją ir Libaną.
Libano vardas paeina nuo

čia vyraujančių pilksvos spal-
vos uolų, kurias arabai vadi-
no — Dzebel Libnan. Šiandieninė
Libano teritorija apima
10.400 kv. km. plotą kuriame
gyvena 3.325.000 įvairių ra-
sių ir tautybių gyventojų miš-
nys. Dauguma gyventojų ver-
čiasi žemės ūkiu, augina
vaismedžius, daržoves ir ja-
vus. Kita dalis dirba pramonėje —
odos, baldų, tekstilės ir kt., bet
žemės krašto ekonominiai tesuteikia
tik apie vieną šeštadalį pajamų, o kitos
pajamos gaunamos iš pramonės
ir turizmo. Libano gamtovaizdis
labai gražus, švelnus klimatas ir
jame yra likę daug istorinių liekanų, kurios
pritraukia daug turistų. Libano
sostinė — Beirutas buvo laikomas
Viduriniųjų Rytų finansiniu centru,
kur randasi

virš 100 bankų, daugumoje pri-
klausančių svetimtautiams.

Atkuriant 1948 m. Izraelio
valstybę, žydai žiauriausiomis
priemonėmis išgujo daugybę
palestiniečių, kurių apie 350.000
pabėgo į Libaną. Palestiniečiams
susiorganizuota PLO organizacija,
jie pradėjo užpuldinėti Izraelį ir
kartu prisidėjo prie vidaus neramumų
1975 m. Libane kilo vidaus karas
tarp krikščionių ir islamo pasekėjų, ir
kurį įsimašė Izraelis, remdamas sau
palankius krikščionis. Įpili-
tinį karą įsikišo Jungt. Tautų
Organizacija, o taip pat ir
kaimyninė Sirija. Tačiau susit-
pirę PLO daliniai iš Libano
užpuolė Izraelį, kuris 1982 m.
įsiveržė į Libaną, išvaikė PLO
karinius vienetus

ir tik praeitų metų rugsėjo
mėnesį pavyko sustabdyti ka-
ro veiksmus, įvedant į Libaną
tarptautinius taikos prie-
žiūros dalinius.

Izraelis invazijos metu la-
bai lengvai susidorojo su Syri-
jai suteiktoms Sov. Sąjungos
priešiškuviškoms raketoms: SA-6,
SA-8 ir kt., netekdamas kovose
tik vieno savo lėktuvo. Po to Kremlius
sujudo ieškodamas to priežasties, la-
bai intensyviai pradėjo aprū-
pinti Siriją papildomai raketomis
ir kitais ginklais. Izraelio žvalgybos
duomenimis, Sovietų Sąjunga Syri-
jai jau yra suteikusi ginklų už 1,5
bil. dol. ir savo patarėjų skaičių pa-
dinusi iš 2500 iki 4000. Syri-
jos uoste Taru daromi įvairūs
patobulinimai, kad jais galėtų
pasinaudoti rusų po-

Dail. DAGYS: dr. Jonas Basanavičius skelbia Lietuvos nepriklausomybę

Visoje apysakoje jaučiama autorių buvus liaudies
žmogumi. Jis lenkė skaitytoją į liaudį, į paprastus žmo-
nes, mylinčius kasdienį darbą, taikų gyvenimą. Čia ir pa-
sireiškia Pietaris romantikas.

Praeitis su dabartimi persipina išpūdinguose apysako-
žodžiuose: "Lietuva dar miegojo. Bet ji rengėsi atbusti
stiprios Algimanto, Erdvilo, Skirmunto rankose. Ren-
gėsi busti stipri, galinga... Patys priešai ją pakėlė. Ta-
čiau budo ne iš sykiu... iš lengvo ji budo" /Algimantas,
II t., 1948, p. 298/. Tokia apysakos pabaiga.

MŪSŲ RAŠYBINĖS KALBOS TOBULĖJIMAS

Skaityt JABLONSKIO straipsnius ir stebint visus jo
kalbinius taškus bei jo paties kalbą, aiškiai galima ma-
tyti, kaip ji nuo pradžios iki galo tolydžiai yra keitusi, to-
bulėjusi, dariusi sklandesnę, grynesnę ir taisyklingesnę,
o tie kalbiniai tašukai — evoliucionavę.

Antai, vos tikrai ėmęs rašinėti lietuviškuose laikra-
čiuose /"Aušroje", "Šviesoje"/, Jablonskis iš pradžios
savo raštų kalba beveik niekuo nesiskyrė nuo kitų ano me-
to rašytojų: 1883 — 1890 m. išspausdintuose jo visuomeni-
niuose straipsniuose apstu dar ir žargoninio pobūdžio sko-
linių, ir aušrininkų nevykusiai nukaltų naujadarų, ir pa-
galiau įvairių nelietuviškos konstrukcijos sakinių.

/Iš J. Palonio įvado į "J. Jablonskio raštus"/.

Lietuvių bendrinės rašomosios kalbos kūrėjas kalbi-
ninkas Jonas Jablonskis gimė 1860. 12. 30 Kubilių k., Bub-
lelių valsč. Mirė 1930 m. vasario 23 d.

vandeniniai laivai. Viduržemio
jūroje padidintas sovietinių
laivų skaičius, kurie lai-
kosi netoli Libano krantų. Be-
ka siėnyje pastebėtas didelis
judumas, kuriame yra su-
koncentruoti Sirijos elektro-
niniai įrenginiai, raketų ba-
terijos, kurias Izraelis inva-
zijos metu buvo subombarda-
vęs. Tikima, kad sovietinės
Rusijos specialistai viską per-
tarko ir į juosia tiesioginius
ryšius su Maskva, ar savo ka-
riuomenės štabu. Spėjama,
kad priešiškuviškų raketų gal-
vutės pakeičiamos atominiais
užtaisais, Sirijos kariškius
pakeičiant rusais, nes nepa-
sitikima, kad jie galėtų šioms
raketoms operuoti.

Padidinimas Sovietų Są-
jungos kariško personalo Syri-
joje, Izraeliui sukelia ne-
mažai rūpesčio, nes jis ne-
nori tiesioginio susidūrimo
su Maskva. Nemažiau rū-
pesčio sudaro ir JAV vyriausy-
bei, nes derybos dėl sve-
timų karinių pajėgų atitraukimo
iš Libano, įstrigo mir-
ties taške. Jų išjudinimui
JAV prezidentas yra pasiun-
tęs į Vidurinius Rytus vals-
tybės sekretorių G. Shulz. Jo
misija nelengva: Izraelis ne-
siryžta daryti nuolaidų savo
sienų sumetimais, o Sirija
nesutinka atitraukti karinių

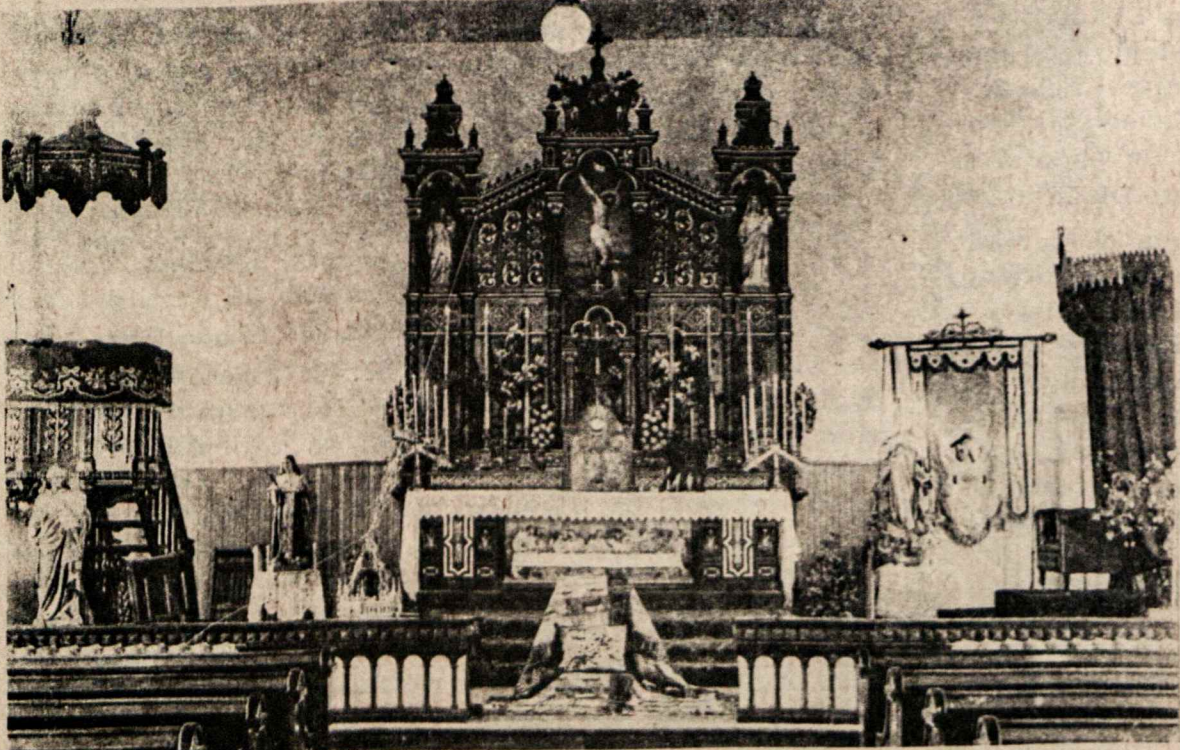
pajėgų tol, kol Izraelis ne-
pasitrauks. Izraelis baimi-
nasi, kad jam pasitraukus,
Sirija gali užimti Libaną ir
tada susikirtimas su Sov. Są-
junga būtų neišvengiamas.
Tokių atvejų JAV-bės nelik-
tų neutralios ir būtų priver-
tos padėti Izraeliui.

Nestebėtina, kad Sovietų
Sąjunga visur suaktyvino sa-
vo politinę veiklą, sukelda-
ma neramumus Centrinėje
Amerikoje, o Maskvos šni-
pai stipriai dirba ir tremia-
mi beveik iš visų kraštų. Bu-
vo susprogdinta Beirute JAV
ambasada, kur žuvo 57 asme-
nys, iš jų 17 amerikonių. Ry-
šyje su tuo įvykiu, JAV pre-
zidentas pareiškė, kad JAV
įsipareigojimai Viduriniuose
Rytuose nebus keičiami ir
Kongresas tuojau paskyrė Li-
banui ekonominės ir milita-
rinės paramos 251 mil. dol.
vertės.

Libanas yra tapęs teroris-
tams tikra Meka, nes nesu-
daro vienalytės tautos ir jo
gyventojai yra pasiskirstę į
įvairias sekas. Į jas veikia
pašalinės jėgos ir įtakos. To-
dėl Libano užsienio reikalų
ministeris — Elie Salem —
teisingai išreiškė: "Kas bepa-
sirinkę Libane bent kolį tai-
kinį, pirmiausia nukentės
pats Libanas!"

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

75-oji Šv. KAZIMIERO PARAPIJOS SUKAKTIS

Pirmosios bažnyčios altorius 1917 metais

(iš Leidinio)

MININT ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS 75 m. SUKAKTĮ, šalia rimtų momentų, pasižymėjusių savo išskilmingumu, buvo pakankamai ir linksmumo.

Puošnias ir labai geras vaišes paruošė Helen Korylo. Salė buvo perpildyta svečiais. Arkiv. C i m i c e l l a , didelis lietuvių bičiulis nuo Lietuvių Dienų laikų Montrealyje, palaimino stalą nuoširdžiu jūmoru ir sukėlė tuo sau dideles ovacijas.

Orkestras buvo labai geras. Jų solistas spontaniš - kai su mūsų Gina Čapkauškienė padainavo nuotaikingą duetą. Prie stalų svečius globojo ir aptarnavo jaun - osios Mergaičių Choro "Pavasaris" dainininkės.

Išpūdingose, iškilmingose pamaldose dalyvavo vysk. V. B r i z g y s ir archiv. P. G r e g o i r e, asistuojant 10-čiai kunigų. Abiejų parapijų chorai ir svečias -ARAS giedojo pamaldų metu, vargonuojant Jonui G o v e d u i ir Mlle M a s s i c o t t e. Išpūdingai sugiedojo giesmes sol. Gina Č a p k a u š k i e n ė.

Šitokio amžiaus sukaktuvės-nedažnos. 75 metai yra didelis laiko tarpas tiek žmogaus, tiek ir organizacijos ar institucijos gyvenime. Labai puiku, kad ši sukaktis buvo atžymėta nedingstančiu dokumentu - estetiškai, įdo - mial ir dokumentiniais paruoštu leidiniu. Jo redaktorių - J. V. D a n y s, viršelis - dail. R. B u k a u s k o. Leidinį puošia virš 40 nuotraukų, gerai parinktų ir ge - rai kompaktiškai išdėstytų.

Parapijos istorinę apžvalgą patiekė J. V. D A N Y S, ang - lų ir prancūzų kalbomis tekstą paruošė dr. Milda D a n y t ė. Istorinėje apžvalgoje randame gerai sukaupią, kai kur statistikomis paremtą medžiagą, duodančią gana pil - ną pagal galimybes vaizdą. Apžvalga suskirstyta į keletą pastraipų: "Pastangos įkurti lietuvišką parapiją", "Perio -

KOLYMA: prisimenant vienos kalinės liudijimą

Vertė A. Ž. /tesinys/

Niūra buvo penkioliką metų vyresnė už Petią, bet jis buvo ją stipriai įsimylėjęs. Ji buvo Kontrik /kontrevolju - cionierė/, ne kriminalistė. Visą savo gyvenimą ji prasi - malė sunkiai dirbdama. Jos jaunystė prabėgo mažame miestelyje.

Vėliau revoliucijos ir pilietinio karo sukurtų metu, ji atsidūrė mieste ir dirbo fabrike. Kai ją suėmė, ji buvo jau keturių vaikų motina ir gyveno menkame darbininkų butelyje viename Gudijos mieste. Bet jos motina buvo len - kė, o 1938 metais Sovietų Sąjungoje tai buvo lygiai taip pat pavojinga, kaip turėti žydę motiną Hitlerio Vokietijoje. Nuteistą už prieš-revoliucinę veiklą ir nubaustą 10 metų darbų stovyklos, ją nugabeno už 8.000 kilometrų į Ko - lymą, kad atpirktų savo nebūtą nusikaltimą.

Niūra vadovavosi išankstiniu įsitikinimu, kad visi žmonės yra geri, kol nėra primygtinai įrodę, jog yra ki - taip. Ir net tada, kai jie tai parodydavo veiksmais, jina - visvien suabejodavo, - o gal ji bus sukydusi. Jos lipšnu - mas buvo lygiai jos pačios dalim, kaip veido odos raus - vumas, kaip raukšlėlės pilksvų akių kamučiuose ir bal - ta skarytė, kurią ji dėvėjo aprištą kietu, švairiu maz - geliu ant savo lygių, šviesių plaukų.

Ji dirbo ligoninėje kaip sanitarė, bet niekam neateida - vė į galvą kreiptis į ją įprastiniu "sanitarka". Visi ją va - dino Njania - vardu, kurį duoda rusų vaikai savo auklėm. O jai visi - daktarai, pacientai ir kišėnagis Petia-bu - vo jos vaikai. Jos balsas nebuvo nei per daug lipšnus, nei patrauklus, rankos taip pat, bet jos balsas skambėjo ma - loniai, o rankų prisilietimas buvo švelnus. Kitos moterys kurias buvo atsikyrę nuo vaikų, pasidarydavo per sielvar - tą šurkščiom ir apkartusiom. Bet Niūra, kuri pirmai - siais metais nesiliovė apraudojusi savo vaikų, nepajėgė už - rakinti savyje motiniškų jausmų.

Petia buvo prisirišęs prie jos, kaip šunelis... Daugu - ma moterų, kurias jis pažino, buvo prostitutės ar vagi - šės. Vėtytas ir mėtytas nuo pat mažens, be pastogės ir artimųjų, jis praleido visą vaikystę ant traukinių vagonų, ant "iešmų". Jam būdavo vis tasia, kur tie traukiniai lėk - davo, kad tik kur nors pietų link; tada jis galėdavo pra - leisti žiemą šiltame klimate, ubagaudamas, o jei pasida - rydavo striuka, pasivogdamas, ko jam prireikdavo.

Kai kada jis susidėdavo su vienu ar dviem vaigigaliais tol, kol jie išsiskirdavo kur nors krašto plynėse. Kartą jį pačiupo ir nuvežė į vaikų koloniją. Bet namais jam buvo stepė, pastogė - žvaigždėtas skliautas; jis buvo praleidęs dienų dienas snūduriuodamas ant Juodosios jūros uolų ir traukinio ratų tratėjimas jam buvo tikra muzika. Pataisos 1983. V. 19

SUKAKTUVINIO BALIAUS LINKSMAS MOMENTAS

Priekyje: sol. Gina Čapkauškienė su muz. Jonu Govedu
Nuotr. V. J. Danio

Dalis vestuvių svečių 1912 m.

Tada jie užkėlė numirėlį ant neštuvų, uždengė paklo - dė ant jo nuogo pastyrusio kūno ir išnešė lauk. Vien tik kairioji koja su lentele, pririšta ant nykščio, kyšojo iš po antklodės, bet Kolymos žiema jau nebepajėgs žaloti Vol - kovo kojų.

Jie įsisiautė į vatinukus ir ištrypeno sniegan. Sargy - bos viršininkas dėbtelėjo paskubom į neštuvus ir leido jiems praeiti. Lavoninė buvo anapus ligoninės zonos. Jie nužygiavo tuštutėliu keliu pro laboratoriją, pro dviaukštį gyvenamąjį namą, kol priėjo prie mažo, nuošalaus pas - tato, sukalto iš lentų.

Lauke stovėjo žmogysta, atsirėmusi į durų staktą. Pe - tia krūptelėjo iš baimės; toji figūra buvo lavonas. Jis įvei - kė savo išgastį ir pasibeldė. Praėjo kiek laiko, kol Kolia, kalinys saugęs lavonus, atvėrė duris.

- Kokį tu čia pagalbininką susiradęs? - užklausė Petia.

Kolia išsišiepė: "Tai geriausias būdas nuvaikyt sar - gybinius. Užtikrintas! Nė vienas jų nebeatslenka nuo to laiko, kai ten stypso lavonas. Ankščiau jie, būdavo, ateina karts nuo karto šniukštinti aplinkui. Dabar aš galiu pa - imti stikliuką, kada užsimanau, o kai Katia naktinėje pa - mainoje ir užbėga, niekas mūsų netrukdo, kai mes..." Ne - užbaigęs sakinio, jis apsilaižė savo storas lūpas ir žvilg - terėjo akių kampu į Niūrą, tarsi klausdamas, ar ji nepa - geidautų kartais truputį meilės mirusiųjų kompanijoj.

Bet Niūros žvilgsnis nuslydo pro šalį į lavonus, kurie tysojo sukrauti išilgai sienų ar aplink skrodimo stalą. Ir Volkovas gulėjo dabar tenai, tarsi niekada nebūtų alsavęs, ar kalbėjęs. Jo ranka buvo nusvirusi, o galva pakibo virš apačioje gulintio kūno, kojų.

- Jie pribus autopsijai rytoj, -, tarė Klio, baksnodas - mas kojos pirštu sušalusių lavonų krūvą. - Teks pašildyti stubą, kad jie laiku atitirptų.

Jis ėmė triūstis apie geležinį pečiuką. - Jei norit užsirukyti, Petia, judu galit pabūt valandėlę.

Jis atvėrė duris, vedančias į mažitį kambarėlį, ati - tvertą pertvara už skrodimo kambario. Ten buvo metalinė lovelė. Ant lentynų apie sienas stovėjo stiklainiai, ku - riuose mirko spirite širdys, inkstai, žarnos. Kolia už - vėrė duris ir nuėjo prie lavonų.

Jiedu buvo vieni. Bet Petia nesisuko sau trauktinės. Jis pažvelgė į Niūrą, po to į uždarytas duris ir į lovą. Ant palangės smilko žibalinė lempa. Jis ją užgesino ir apkabi - no moterį. Iš pradžių Niūra priešinosi; tada pasidavė.

Kai Kolia juos išlydėjo, Petia burbtelėjo lyg sau pa - čiam: "Užgeso lempa, Kolia! Man rodos, joj nebėra žiba - lo".

- Niekis, - suniurzgė Kolia, viską suprasdamas ir uždarė duris jiems iš paskos.

Šiuokart, kai jie ėjo pro šalį lavono, atremto į staktą, Petia žvilgtelėjo į jį kupinu dėkingumo žvilgsniu.

IŠ ELEVEN YEARS IN SOVIET PRISON CAMPS, Elinor Lippner. Chicago, Henry Regnery, 1951. // bus daugiau/

KULTŪRINIS PUSLAPIS

MŪSŲ VYTIS

1983-1

AKADEMINIO SKAUTŲ SĄJŪDŽIO leidžiamas žurnalas VYTIS pasirodo keturius kartus per metus. Šis numeris yra tuo ypatingai įdomus, kad jame pagrindinis dėmesys teikiamas KAUNO UNIVERSITETO – VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO SUKAKČIAI PAMINĖTI. Šiais metais nuo jo įkūrimo sueina 60 metų. Pagrindinį straipsnį paruošė fil. Vytautas Bukėvičius, "Prisimenant Korporacijas" – V. s. fil. Izidorius Jonaitis.

Dedame ištrauką iš straipsnio "60 metų Lietuvos universitetui".

60 METŲ KAUNO UNIVERSITETUI MOKSLAS UNIVERSITETE

Lietuvos universitete mokslas turėjo tarpinę sistemą, tarp carinės Rusijos ir Vakarų Europos: pradžioje perėmusi daugiau rusiškąjį, bet palaipsniui vis artėjanti į vakarietiškojo pavyzdį. Studijų tikslas ne tik pasiruošimas profesijai, bet bendras mokslinimas, todėl programos buvo perkrautos įvairiais bendrais kursais, kaip visuomenės mokslo pagrindais, buhalterija, kalbos dalykais ir daugeliu kitų. Specialybės dalykai buvo silpnai pastatyti, bet jau 1939–40 m. matėsi naujos srovės gimimas – šalinami bendrojo pobūdžio dalykai, daugiau dėmesio kreipiant į specialiuosius. Sovietams, o vėliau vokiečiams atėjus, specialybių mokslas jau tvirtai stovėjo, nes daugumas lektorių bei profesorių jau buvo kilę iš jaunosios kartos, ir suprato didesnio specialybės lavinimo reikalingumą, juo labiau, kad besiplečianti pramonė ir karo grėsmė reikalavo daugiau įvairių rūšių specialybių.

Kiekvienas studentas, studijavęs universitete, gaudavo studijų knygėlę, kurioje buvo studento nuotrauka, vardas – pavardė, gimimo data, kada buvo priimtas į universitetą bei kokią fakultetą ir studento parašas. Ta studijų knygėlė buvo be galo svarbi, nes be asmeniškų žinių apie studentą, čia buvo atžymėti ir visi jo darbų bei egzaminų duomenys.

Jau 1918 m. gruodžio 5 d. vos tik atsikūrusios savarakiškos Lietuvos valstybės vyriausybė išleido įstatymą, atgaivinantį Vilniaus Universitetą ir 1922 m. vasario 16 d. – Kaune iškilmingai atidarytas Lietuvos Universitetas. Vėliau pavadintas Vytauto Didžiojo vardu.

Sovietams antrą kartą okupavus Lietuvą 1944 m., Kauno Universitetas, kad ir atėmus jam Vytauto Didžiojo vardą, egzistavo iki 1950 m. spalio pabaigos. Sov. Sąjungos Aukštųjų Mokslo ministeris S. Kaftanovas išleido įsakymą, kad Kauno Universitetas būtų perorganizuotas į Kauno Politechnikos Institutą ir Kauno Medicinos Institutą.

"Mūsų Vytis" galima užsakyti šiuo adresu: D. Korzonas, 2725 W. 84th Place, Chicago, IL, 60652. Metinė prenos – \$7, studentams \$4. Atskiras numeris – \$2./.

Mokslo metai buvo paskirstyti į du semestrus: rudens ir pavasario. Mokslas prasidėdavo rugsėjo vidury ir baigdavosi gale birželio.

Pats mokymo būdas buvo skirtingas nuo mokslo Australijos universitetuose. Lietuvos universitete nors paskaitų lankymas buvo pareigautinas, tačiau nepriverstinis, bet beveik visi profesoriai bei lektoriai reikalavė, kad studentų į knygutę būtų jų parašai – parodyti, kad studentas vis dėlto jų paskaitas lankė. Kai kuris lektorius paskirdavo tik vieną ar kelias dienas per semestrą, kada jis pasirašydavo studijų knygutėje, bet tų datų iš anksto neskelbė, tik staiga vieną dieną sako – duokite knygutes, aš šiandien pasirašysiu, ir vargas tam, kurio paskaitoje nėra. Tada jis jau turėjo asmeniškai su profesorium derėtis ir aiškintis, kodėl tą dieną paskaitoje nebuvo. Bet paprastai parašus gauti buvo nesunku.

Kas kita būdavo su įskaitomis, pratybomis, laboratorijos darbais arba rašomaisiais, kuriuos turėdavo atlikti, prieš gaudamas teisę laukti egzaminus. Tas irgi priklausydavo nuo dėstomo dalyko ir lektoriaus. Kartais lektorius asmeniškai pasikalbėdavo su studentu ir, iš keleto klausimų matydamas, kad studentas jo dalyke orientuojasi, duodavo įskaitą, t. y. pasirašydavo studijų knygutėje. Bet

negalime atsisakyti... Nesistebim jas matydami ir dienos metu beropojančias per milnės apykaklę, ar seniai neapskustą, plaukais apžėlusį kaimyno sprandą. Laukan išmetam guolių sufrintus šiaudus ir gulim ant plikų, kietų grindų, nuo kurių iškausta visi sąnariai. Prausykloje, šalta – me vandenį išsiplaukam prakiutu permirkusius baltinius. Išpurto nuo vandens išpumpusias utėlautes, stipriai įsikibusias išrenkam pirštais ir sumetame jas į kanalizacijos vamzdį. Vis šiek tiek jų mažiau. Sumaningieji su jomis išgalvojo savotiškai įdomų pramoginį žaidimą, ir dar ne tuščiai, o iš pinigų ar cigarečių. Žaidimas pilname savo azarte vyksta vakarais iki galima įžiūrėti, o kartais net ir griežtų karo meto parėdymų nepaisant, užmaskuoto gazelio ar kišeninės lemputės šviesoje nusitęsia iki vidurnakčio.

Žaidimui naudojamos didelės, gyvos, stiprios ir judrios utėlės, sugautos pačių žaidėjų iš savų drabužių. Joms duoti įvairūs vardai – rudė, juodė, margoji, o bendrai vadinamos ivanais. Sugautoji utėlė paleidžiama iš ant didokopopieriaus lapo viduryje užbrėžto apskritimo centro, padalyto į kelias žaidime dalyvaujančių žaidėjų numeriais atžymėtus laukus. Žiūrima, įvairiais žodžiais raginant, ir kurio lauką paleistoji utėlė įpropos. Jos savininkas laimi prieš žaidimo pradžią visų sutartinai po lygiai į "banką" sudėtus pinigus ir teisę utėlę pakartotinai leisti į sekantį "reisą", arba visų akivaizdoje paskelbti jai mirties sprendimą ir vietoje užmušti.

Tris kartus iš eilės savo šeimininkui atnešęs laimę "ivanas" laikomas išpirkęs savo kaltes, skelbiamas laisvu pasaulio piliečiu didžiojo reicho žemėje ir iškilmingai pro langą paleidžiamas į lauką laisvėn. Šią pramogą su ypatingu entuziazmu pamėgo mūsų jaunieji kaimynai "gimnazistai". Ir taip kiekvieną vakarą susimeta azartininkų grupė, apklotais užsidangsto langą, susėda ant grindų, nes nėra stalų, užsideda kokį žvakigalį ir plūša iki pasibaigia jo šviesa.

Iš užančių traukia kraujo prisisiurbusias didžiąsias, deda ant popieriaus, šaukia vardais, ragina judėti, grasiina vietoje sutraikyti, keikiasi ir džiaugiasi laimėjimais, visai nekreipdami dėmesio į žemę drebinančius patrankos šūvis.

Kovo dvidešimtoji. Žemi, nuo putojančios jūros atplaukiantieji debesys purkščia smulkiais lietaus lašais. Tiršta, šalta, kūną purtanti migla dengia siauras griovių juostas ir plačias žemumas. Nuo vėjo siūbuojamų medžių krenta dideli vandens lašai. Grėsmingai šniokščia ir putuoja tamsūs Baltijos vandenys, rūšios bangos lūždamos plakasi į siaurą pakrantės smėlio juostą. Toluma, susiliejęs į vieną, vandens ir žemai slenkančių debesų, neatskiriamą pilkumą. Helos pūsiasiai matosi vos keliais ryškesniais bruožais, atrodo beskeistas jį supančių bangų siautime. Dešinėje juodojo ant inkarų stipriai įsikibę karo laivai.

Negirdėti įprasto šaudymo. Mus gaudia seniai atprastą tylą. Tyla ir virš Dancigo Gdynės. Ilsi pavarę patrankų vamzdžiai, nesirodo lėktuvai, nesigirdi sprogtančių bombų dūžių. Tyla mus veikia erzinančiai, rodosi, kažko trūksta, ir gana.

kai kurios įskaitos buvo labai sunkios, ypač matematikos, fizikos, chemijos ir kt. Čia įskaitai gauti jau reikėdavo išsėsti tam tikrus uždavinius, rašti, – juos lyginčiau su rašomaisiais egzaminiais Australijoje; tik gavęs įskaitą, galėjai laukti egzaminą.

Egzaminai buvo žodiniai, ir raštu. Dažnai per egzaminus gaudavai išspręsti kokią nors problemą raštu, o po to profesorius patikrindavo tavo žinias įvairiais klausimais. Todėl per egzaminus jokių apgavysčių būti negalėjo, nes kiekvienas studentas gaudavo skirtingą uždavinį, o beto turėdavo atsakyti į profesoriaus klausimus žodžiu ir iš tų atsakymų lektorius tikrai galėdavo susidaryti nuomonę, ar tu žinai jo dalyką, ar ne.

Egzaminai, prieš sovietams užimant Lietuvą, buvo laisvas studentų susitarimas su lektorium. Sakysim, 4 ar 6 studentai susitaria su profesorium dėl egzaminų datos ir vietos, ir laiko egzaminus, dažniausiai universitete, profesoriaus kabinete, o kartais ir jo namuose. Dar viena gerų egzaminų ypatybė buvo ta, kad studentas tuoj pat žinodavo, ar jis išlaikė egzaminą, ar ne: profesorius čia pat į studento knygutę įrašydavo jo egzaminų rezultata. Egzaminus buvo galima išlaikyti labai gerai (5), gerai (4), arba patenkinamai (3). Jeigu studento atsakymai nepatenkino, davė profesoriaus, tai jis tik pasakydavo "ateisi kitą kartą" – jokių baimių, kad egzaminas dar ir antrą kartą neišlaikys, būsi išmestas iš universiteto, nebuvo. Studentai buvo traktuojami kaip subrendę asmenys, o ne kaip mokiniai. Kadangi studentų skaičius kiekviename semestre – ypač aukštesniuose – nebuvo per didelis, apie 20–30 studentų, profesorius pažinojo beveik juos visus, ir tas asmeniškasis kontaktas labai suartindavo profesorų su studentais. Dažnai egzaminai pas profesorių baigdavosi arbatėle ir draugišku pašnekesiu, o kai kada, ypač vokiečių okupacijos metu, patys studentai atnešdavo profesorium produktų ir po egzaminų kartu valgydavo vakarienę.

Studijuoti Lietuvos universitete galėjai eilę metų, tik turėdai mokėti už mokslą, berods 150 litų į semestrą. Dažnai studentai dirbdavo kurioje nors įstaigoje ir laisvalaikį studijavo. Studentai gaudavo ir stipendijas, bet jų mažiau buvo iš kurso į kursą. 1926 m. buvo 135 stipendijos po 150 litų, o vėliau 100 po 100 litų. Pereiti iš kurso į kursą reikėjo išlaikyti egzaminų minimumą, studentas galėjo lankyti aukštesnio kurso paskaitas, gauti įskaitas, atlikti praktikos darbus ir t. t. Universiteto diplomui gauti reikėdavo išklausti paskaitas, gauti visas įskaitas, atlikti visus darbus, pratybas, išlaikyti visus egzaminus bei paruošti ir apginti diplomatinį darbą prieš fakulteto tarybą, kur kiekvienas dėstytojas galėjo klausyti įvairius klausimus, o diplomantas turėdavo atsakyti į visus užklausimus ir kritiką. Diplomą gavimas suteikdavo laipsnį ir vainikuodavo universiteto baigimą. /bus daugiau/

Juozas Šilėnas

VEIDU I ŠIAURĘ

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

Antroji Dalis

/tęsinys/

16 /74/

Tikiu, kad ji ir šiandien su sunkiu nežinios akmeniu krūtinėje, malda, nežinia kur esančiam savo sūnui palaimos. Aš tai jaučiu ir man darosi lengviau. Graži, saulėta diena šiandieną švyti ir man.

Erdvėje, iki pat saulėleidžio kartojasi rusams nuostolingos dvikovos, bet jie, matyt savo "šviesiausio Tėvo" garbei nori pasirodyti visoje savo jėgų galybėje. Fronto linijose verda stipri ginklų kanonada. Rusų artilerija mus persekioja visą dieną. Temstant į fronto linijas išvyksta nauji vokiečių pastiprinimo daliniai, laukiamas didesnis rusų jėgų spaudimas. Jie tai įpratę daryti savo ypatingų švenčių proga.

Mūsų vietovė kasdieną darosi vis tirštesnė žmonėmis. Jų pilna visur – barakuose, slėptuvėse, bunkeriuose ir lauko palapinėse. Nors naktimis iš uosto jie yra laivais evakuojami į Helą, kas valandą atvyksta vis nauji besitraukiančiųjų būriai. Evakuaciją trukdo laivų stoka, kurie gali operuoti tik nakties metu.

Prieš keturias dienas atvykę ukrainiečiai dar tebe – lindi pakrantės bunkeriuose, belaukdam žadėto greito išvykimo. Vis rečiau besigirdi jų skambi daina, ir jie, kaip ir mes, atlieka įvairius įtvirtinimo darbus. Jau kelinta diena dalis mūsų kuopos vyrų kartu su vokiečiais, aukštojo jūros pakrantėje pjauna storus medžius ir leidžia juos į vandenį. Iš jų dirba didžiulius plaustus, su kuriais pasukiniui, blogiausiu atveju būtų galima persikelti per Pucko įlanką į Helą. Visą aukštą pajūrio pakrantę ukrainiečiai išrausė bunkerius ir apkasų gijomis.

Kai kurie pakrantės ruožai ir atskiri plotai už griovio užminuojami. Prie jų pristatomos ginkluotos sargybos, kad kas netikėtai neužtektų.

Į pakrantę kasdieną jūros bangos išplauna paskendusius lavonus, karių ir civilių; kaikurie jau gerokai apipuvę ir stipriai dvokia. Vokiečiai, atsivare rusų belaisvius, juos surenka ir užkasa pakrantės smėlyje, nepalikdami jokių ženklų. Ir taip kasdieną jūros bangos atneša naujus lavonus, baltom putom užskalauja, geltonom smiltim užpla. Žuvėdros klajūnės juos aprauda, jų vardus gal vėjams išsako...

Mūsų Rachmelyje įsigytos maisto atsargos išsibai – gė, pusryčiams tegauame kasdien vis labiau mažėjančią arklienos normą, prie kurios įpratę ir tie, kurie anksčiau negalėjo jos valgyti. Visa laimė, kad dar gauname neblogus pietus. Vėl mes nebeįstengiame apsiginti nuo mūsų užpuolusių utėlių ir blakių. Tikras amaras, jų pilna visur – mūsų apatiniuose ir viršutiniuose rūbuose, kepurėse, batuose, kuprinėse, net ir apkasuose, kuriuose tenka ilgiau pabūvoti. Nuo jų ginamės įvairiausiais būdais ir niekaip 4 psl.

Kelios grupės išeiname į pafrontę baigti įrengti bunkerius. Likusieji paskiriami prie tunelio ir plautų statymo darbų. Einame jau mums žinomis lauko takais, ir pro vis dar tebekabančius pakartuosius. Nuo lietaus įmirkusi žemė lipni ir slidi. Kūną krečia šalta drėgmė; kad neperlytų, apsisiaučiamo palapinėmis.

Pasiekiamo mišką, žinomu taku leidžiamės žemyn į pakalnę. Bombų išmuštos duobės primena prieš tris dienas buvusią rusų lėktuvų ataką, nuo kurios turėjome skubotai trauktis. Neseniai iškastuose grioviuose ir nebaigtų bunkerų duobėse telkšo vanduo. Aplinkui pilna šaudmenų prilaužytų medžių; vieni jų išversti iš šaknų, kiti nukirstos viršūnės lyg kareivių galvos, guli prie skeveldrų nugenėtų kamienų, kiti nuo stiprių bombų sprogių spindulių išvirtę, blokuoja praėjimo takus.

Kaikuriuose ant greitųjų įrengtuose bunkeriuose išsisi iš pirmųjų, už puskiometrio esančių fronto linijų atvykę kareiviai.

Imamės darbo. Turime užbaigti tris mūsų grupės skirtuosius bunkerius, rąstais užkloti lubas, uždėti šaudais ir ant jų užmesti žemės. Nuo lietaus ir pajudintų medžių vandens lašų neapsaugo mūsų nei palapinės. Kojos iki kelių peršlampa kiaurai. Pietų metu bombos išmušto duobė užsikuria ugnį, susėdam apie ją, kad nors kiek prasidežiovintus peršlapusius rūbus ir sušilus nuo krečiančios drėgmės.

Deja, neilgai tenka džiaugtis ugnies malonumu. Atbėga viršila ir įsako kartu su mumis sėdintiems puskari – ninkui Varnagai kuo greičiausiai užgesinti ugnį, kad du – mais neatkreiptumėm rusų dėmesio.

Popietę kyla stiprokas vėjas, išblaško žemai nugulusius debesis, pro mėlynas dangaus properšas nusišypso saulė, nieko gero mums nežadėdama. Nespėjus nukristi nuo medžių paskutiniems lietaus lašams, mus pasveikina pirmieji artilerijos sviediniai. Neilgai laukus, erdvėje pasigirsta artėjančių rusų lėktuvų ūžesys. Po minutės iš jų ant mūsų pro medžių šakas pasipila daugybės nedidelių bombų kruša ir ima sproginėti. Metame darbus, ir skubiai sulendame į nebaigtus bunkerius. Iš miško maskuoję atsiliepia vokiečių priešlėktuvinė, užverda įprasta dvikova

Sukunkuliuoja artilerijos komanda ir virš Dancigo, Gdynės, Stalpo padangių. Prie Rohmelio pasilieja kulkovaidžių papliupos ir trankios šautuvų salvės. Mišku aididvigubas dūžių aidas, frontas suskamba visokiais plieniniais garsais. Iš bunkerinių pirmąsias kovų linijas išskuba poilsį palikę kareiviai, miško pakraščiuose pusiau – žemę įsikasę budi vokiečių tankai. Rusų artilerija neatlaidžiai genėja medžių šakas, skeveldromis kiloja geltoną miško smėlį.

Bunkeryje išsėdime porą valandų. Artėja vakaras. Sulaukę atoslūgio, tais pačiais miško keliais grįžtame į barakus. Grįžę užgirstam linksmą naujieną, esą šią naktį ukrainiečiai yra pasiruošę išvykti į Helą. Daugelis tikime, kad ir mes iš čia greitai išsikraustysime. Nežiūrint permirkusių kojų ir per dieną patirto nuovargio, mummyse atgyja apsiniaukusi apsupimo nuotaika. /b.d./

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

ŠIAULIŲ MUZIEJUJE

Šiaulių Istorijos ir Etnografijos Muziejus "Aušra" auolat auga ir dabar jo ekspozicijos užima 11 kambarių. Pagal išdėtus dokumentus matoma, kad šis Muziejus buvo įsteigtas jau 1923 m. kovo 1 d., taigi prieš 60 metų, kai Lietuva nusikratė carų diktatūros.

Miesto pradžia, pagal archeologines iškasenas, siekia XI a. Senųjų iečių smailgaliai matomi šiame Muziejuje, etapiniai istoriniai ekspoziciniai - baudžiavos laikmečio, S. Daukanto skrynelė, dvarininkų indai, rašytojos Žemaitės laiška, teisininko Bugailiško asmeniniai daiktai. Tai jis buvo šio Muziejaus steigimo iniciatorius. Randasi ir Šiaulių Dramos Teatro plakatai.

Kaip skelbiama, išstatyta nemaža radinių-kovos ginklai prieš kalavijuočius, caro prieisaudą, vokiškąjį okupantą, kurio dėka žuvo daug vertingų liaudies eksponatų.

Tik čia, deja, istorinė ir muziejinė tiesa baigiasi. O kiek būtų dar eksponatų apie kitą okupantą ir jo slepiamus "nuopelnus".

Bet skyrius apie Lietuvos valstybės nepriklausomybės grovėjus, vardan "muziejinės tiesos" privalo būti pučiamas.

PRAMOGINIŲ ŠOKIŲ KONKURSAI

Kauno Sporto Halėje įvyko tradicinis pramoginių šokių atlikėjų konkursas, pavadintas "Gintarinė Porą-83".

Dalyvavo Ukrainos, Baltarusijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, lotynų Amerikos šokėjai. Dalyvavo svečiai iš Lenkijos ir Vengrijos.

Reikia pasakyti, kad publika įvairiuose pasiūkimuose pasižymi šokių įvairumu, ir akivaizdu, kad jų mielai mokosi.

ANTROJI PREMIJA-LIETUVIUI

Sov. Sąjungos dirigentų V-tame konkurse dalyvavo 57 muzikai. Pirmoji premija nepaskirta. Tarpe laimėjusių antrąją yra Lietuvos valstybinės Filharmonijos simfoninio orkestro dirigentas-stažuotojas Gintaras Rinkevičius. Diplominių darbų atliko Leningrado konservatorijoje.

TOLI NUKELIAUJA KLAIPĖDOS LAIVAI

Lietuvos Prekybos Lai-vynas šiemet jau 12 kartų lankėsi Havanoje ir kituose Kubos uostuose. Žiemės ekspedicijoje specialūs laivai vyko aplink Skandinaviją į Archangelską, iš kur atgabenama mediena.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ-LIETUVIŠKAI

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK I LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENI, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
JONUI R.: 337-8637

Šiaulių "Aušros" muziejaus pastato dalis

Laivai dažnai plaukia į Prancūzijos, Anglijos, Ispanijos, Graikijos, Italijos uostus. Vienas prekybinis motorlaivis buvo nuvykęs į tolimąją Japoniją Osakos uostą. Klaipėdiečiai nugabeno virš 16.000 t. prekių. Laivas pavadintas keistai ir svetimai - "Kapitonas Chromcovas". Kažin kaip tą vardą ištaria japonai? Paprasčiau būtų vadinti tiesiog "Lietuva", arba "Klaipėda", ar "Kastytis", ar - juk gali - ma sugalvoti; kad ir "Kudirka" - būtų lengva ištarti ir labiau tikti.

PANEVŽIEČIAI ŽEMDIRBIAI ĮSTEIGĖ PREMIJĄ

Pranešama, kad Panevėžio apskrities Smilgių bendruomenės valdyba ir visuomeninės organizacijos /kokių?/ įsteigė premiją už geriausius prozos kūrinius dorovės tema, pagerbiant žinomą rašytoją ir pedagogą G. Petkevičaitę-Bitę.

Pirmasis laureatas - šiaulių jaunųjų rašytojų sekcijos narys V. Zaikauskas už knygą "Iš miesto A į miestą B".

KEISTAS PRANEŠIMAS

Laikraštyje, kuris specialiai skiriamas užsienyje gyvenantiems lietuviams, yra savotiška žinutė, patyliukais, lyg nežymiai įterpta, ji skamba taip: "Vilkaviškyje pradėjo veikti nauja 250 vietų centrinė ligoninė, pastatyta komunistinių talkų lėšomis. Jos sąmatinė vertė beveik 3 mil. rublių".

Ką reiškia "komunistinių talkų lėšomis"? Ar tai Lietuva, valdoma komunistų diktatūrinės partijos ir vos ne kasdien viršijanti visokias gamybinės normas /tik maisto vis dar nepaga-

"Izidorius Artojas" - lietuvių liaudies medžio skulptūra Šiaulių muziejuje "Aušra"

viškio savivaldybė, Kauno, Vilniaus ar Kremliaus įstaigos?

GERIAUSI KELIŲ MEISTERIAI-LIETUVIAI

Vykusiose taip vadinamose soclenktynėse, kuriose dalyvavo Pabaltijo valstybės, Baltarusija ir Moldavija, laimėtojai pripažinti Lietuvos kelių tiesimo ir taisymo meisteriai - kelininkai. Jie anksčiau numatyto laiko nutiesė greitkelį Kaunas-Klaipėda, ruošia iki Kryžkalnio, dar keletą atkarpų ir su-taisė virš 4.000 km. bendro naudojimo kelių.

EGZOTIKA KAUNE IR VILNIUJE

Filipinų dainų ir šokio ansamblis "Fiesta Filipina" surengė savo koncertus Kaune ir Vilniuje. Šiaurės krašto žmonėms tai buvo tikra egzotika ir retenybė.

LAUKŲ DOBILAS

Parke Ant Suoliuko

/pabaiga/

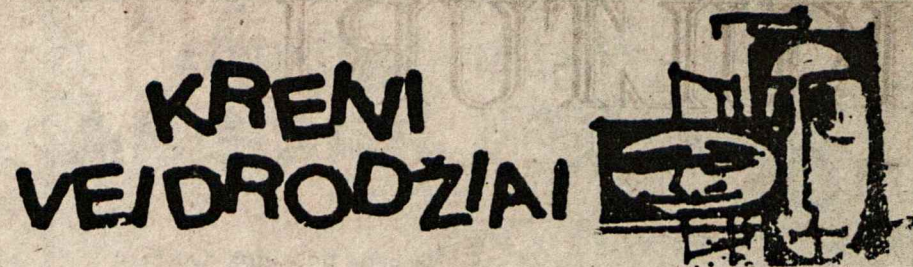
Gautas leidimas, vadinamas čarteriu. Po visų vargų, seneliams nušvito saulė. Steigiamasis susirinkimas išrinko valdybą, kaip kad priivaloma - ne palaida bala. Pirmininku buvo išrinktas, žinoma geriausias iš geriausių, - kaip gi kitaip? Tuoju po susirinkimo, kada buvo pasiūlyta kava ir sumuštiniai, pirmininkas paprašė žodžio, ir štai tau boba devintinė: gal ketvirtadalis viso susirinkimo liko lyg stabo ištikti, nes visai kategoriškai pareiškė, tai yra papildė statutą neregėtu, negirdėtu punktu:

- Čia, šitose senelių namų patalpose ir jų kieme, jokių svaiginamųjų gėrimų ne tik kad nebus duodama, bet ir atsinešti draudžiama.

Sunkus ir skausmingas atodūsis pasigirdo minioje, kiekvienas ištempė kaklus ir ausis. Kasgi patikės? Gal būtų nenugirdo, bet kur tau! Girdėdamas tokį baisų atodūsi ir matydamas visų stiklų pavirtusias akis, vis tik be jokių abejonių tą patį pakartojo. Dėl tokio didelio nustebimo, sako, keletas vietoje nualpė, kiti, tarnavę kariuomenėje ar šiaip atkaklūs vyrai, negi kris čia pat vietoje, prie moterų - išėjo į kiemą ir ten nuvyrto. Viduje -tai būtų nevyriška, o ten - kas kita, niekas nemato. Kiek tos tikros tiesos niekas nežino, gal ir neverta žinoti. Smūgis buvo toks didelis, kad daugelis pradėjo atsigausti ir, kaip žmonės kalbėjo, tik sekančią dieną.

Kaip ir per visokias baisenybes - bolševikų antplūdžius, žemės drebėjimus vis tiek atsigauinama, taip buvo ir čia. Pamažu, išvirtusieji kieme ir salėje atsikvošėjo ir pakilo - negi paliksi gulėti. Nereikia iš nekaltų žmonių stebėtis, nežinau ar ir pats būtų geresnis. Galvojo, bus įsteigtas klubas, tai čia tu su savo kaimynu susitiksi, stiklinuką paimsi, ar ką, o dabar viską šuo ant uodegos nusi-nešė, - ir būk geras...

Pirmininko žodis nebuvo pakeistas, nors pasiūlymų buvo visokių. Jis paliko kietas, kaip akmuo. Neveltui sakoma - atsimušė, kaip į šventoriaus sieną. Netikėsi, bet buvo ir tokių, kurie, atsiprašant, džiaugėsi. Ar žinai, kodėl? Žinoma, kad žinai, nagi tie, kurie nebegali išgerti, kitaip pasakius, jau Dievo skirtą normą yra su kaupu išbaigę. Koks pastarųjų bausis nachališkumas, negali ir žmogui pasakyti! Netikėsi - tiesiog rankomis ploja, gal būtų tie neraliuoti gyvuliai ir bus tą puikų žmogų papirke, ar ką? Žinai, pirmininkas turėjo gerą širdį, negalė-

DRUSKININKU UBAGU DAINA

Susirinko ubagai
ir padarė balių
ir pristatė pilnų kampū
krukų ir lazdelių,
trele trele trele
trele trele lele,
ir pristatė pilnų kampū
krukų ir lazdelių.

Susirinko gaspadorai
ir padarė balių,
ir suprašė ubagu
kad apšluoscit stalų,
trele, trele, trelele
trele trele lele,
ir suprašė ubagū
kad apšluoscit stalų...

/Užrašė prof. J. Balčikonis/.

damas ilgai pernešti to kaikurių žmonių liūdesio, susi - krintęs atsisakė savo vietos. Žinoma, negi sakys, kodėl. Atvirai pasakius, pareiškė, kad dėl senatvės. Kas pati - kės, pagailo žmonių, tik dėl to. Maintyti savo žodžio, sa-vaimė jis n e gali - nevyriška. Kągi darysi, negi be pirmi-ninko būsi? Savaimė aišku, bus išrinktas kitas.

Prieš pat naujojo rinkimą buvo paleista antis, už ką reikia balsuoti. Visokių buvo gandy, bet kai vyko pats rin-kimas, veik visi balsai buvo atiduoti. Tikrai, išvaizda ir visais kitais privalumais tinkančiam asmeniui. Vyru iš stuomens ir liemens, nors pastarojo nedaug buvo matyti, gal geriau pasakius - kiek aukštumo, tiek storumo. Taip netiktų pasakyti - tikrumoje jis ne iš taukų, bet raumenų supintas. Jeigu skubėdamas pro tave pralėks/dažniausiai jis skuba/, vien sujudinto oro banga tave pastums. Toks tai bent tinka pirmininku būti, - nei pridėti, nei atimti.

Tikėsit ar netikėsit, bet turiu priminti. Taigi, po su-sirinkimo, aiškiai visiems pasakė:

- Va, tuoj bus paruošta užkąsti ir čia, jei norite, patys pasitarnaukite. O jei ne - sėdėkite, bus kas atneš prie stalų vynelio, reikia kartais dulkes nuplauti, - pa-reiškė jis.

Ką ir pasakys, sumišimas didžiausias. Vieni ploja, kiti tiesiog iš linksnumo ant kėdžių lipa. Viena moteris iš kampo ir sako:

- Broleliai, bus skerdynių, matysit, nė vieno lango neliks, - bet minia greitai aprimo ir labai pamažu susėdo. Tokia tyła, kad ir musė, jei būtų buvusi, baisų triukšmą būtų sukėlus. Taip visiems pripilama puikaus vyno, kurį ir nupirko iš savo pinigų pats pirmininkas, -duok Dieve jam sveikatą. Netikėsit, tik du, kurie pakartojo tą stik-lą; visiems kitiems užteko po vieną, gražiai visi pavalgė, suneštais moterų pyragaičiais užkandžiavo, ir viskas. Kaip Dievas davė, nė vieno nereikėjo išnešti, visi patys išėjo, o vyno, vien palikto neišgerto stikluose, galėjai pripilstyti į galionus. Žiūrėk tu man, atrodė tik už - draustas vaisius skanus ir trokštamas, - tikrai padarė, kaip suaugę žmonės. Matai, reikia ir atskirti, kur ran - diesi: būsi traktieriuje - ką daugiau darysi, tik gersi, juk tam jie ir yra. Suėjimuose - taip pat, kad ir nenorėtum, reikia išgerti, kad duotum, kaip sako, uždirbti /nors dažnai prisidedama ir "iš kišenės" - ekonomiška!/. Gi čia, reikia nepamiršti, kad kaip ir šventa vieta. Netoli bažnyčios, o antra - šventų moterų išlaikomi namai, čia brolau, ne karčiamas. Kokiam vežime sėdi, tokią ir dainą giedok.

Bendrasis bruožais, gal vertėtų paminėti ir plačiau naują pirmininką. Jau į pensiją išėjęs. Gerą anksčiau darbą turėjęs, tai žinia, ir pensiją gauna gerą - niekam nedėkui. Jo paties pasakymu, girdi, leidžiu ir vis tiek dar lieka. Negėrėjas, bet prie progos į stiklinuką nespjaudo ir girdo dar niekas nematė. Nemeluosiu, atvažiavo iš valdžios komisija, nieko nežūrėjo, tik pamatė pirminin-ką, ir paskyrė kelioliką tūkstančių. Nereikia ir klausinė-ti, mato koks pirmininkas, toks bus ir klubas. Nereikia ir pas žinuolį eiti. Būdamas prie cento, kartais išva-žiuoja pasižmonėti. Praeitis metais buvo į Floridą nu - vykęs. Atrodė, ten nepatikė, girdi, karšta, kaip pekloje ir baigta. Dar būdamas Floridoje pasiuntė į namus te-legramą, girdi, jei išgalėsitė, sukaskite daugiau sniego už namo, pavėsyje, labai jau jo pasiilgau. Taip ir pada-rė, paliko. Tai kad žinotum, vos tik grįžo, tuoju metėsi ant sniego, šaukdamas: "Čia tai kraštas, tai išganymas to sniego malonumas. Daugiau į pirtį nevažiuosiu, jei jau pakilsiu, tai tik į šiaurę!" Pamatysim, pagalvojau.

Girdėjau, būrys klubiečių ruošiasi paduoti, o gal jau padavė protestą valdybai, kad pastaroji uždraustų pirmi-ninkui, arba bent kad normą nustatytų ir neduotų daugiau kaip 50 klubo ruošiamos loterijos bilietų pirkti, nes jis jų labai daug prisiperka, kaip ir per praėjusį bazarą, ir ma-žai lieka kitiems. Žinai, kai daug perka, tai daug ir lai-mi. Tai kam gi jam tie daikteliai, žinoma, nereikia. Vien-gungis, visko turi, visko užtenka. Kiek po to jis turi var-go ligi vėl juos per loteriją paleidžia. Matysim, gal nutars per bazarus jam bilietų neparduoti. Netikiu, kad jis su tuo sutiktų.

Kitų valdybos narių ir neminėsiu, jon surinkti daugu-moje visi viengungiai. Nemanau, kad juos specialiai rinko, tikriausiai atsitiktinai papuolė taip, gal kad prie bažny - čios arti klubas, gal kad viengungiai daugiau turi pinigų. Daug gali būti teorijų, bet jei tikrai nežinai, tai ir tylėk. Norėjau dar daugiau parašyti, ale žinai, juostelė pasibai-gė, kur taip greitai ją dabar gausi, mažir po Naujų Metų... 5 psl.

C F M B

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 % už 90 dienų term. indel.
8 1/4 % už 6 mėn. term. indel.
8 1/2 % už 1 metų term. indel.
8 3/4 % už 2 metų term. indel.
9 1/4 % už 3 metų term. indel.
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
7 1/2 % už specialią taup. s-tą
7 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 12 1/2 %
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 11 1/4 %
2 metų 12 %
3 metų 13 %
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 11 %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 34 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % ikainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Lietuvis ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 20 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9:30-1

MOKA UŽ:

90 dienų term. indelius ... 8 %
180-185 d. term. ind. 8 1/4 %
Term. ind. 1 metų 8 1/2 %
Term. ind. 2 metų 8 3/4 %
Term. ind. 3 metų 9 1/4 %
Pensijų s-tą 11 %
Spec. taup. s-tą 7 1/2 %
Taupomųjų s-tą 7 %
Depozitų-čekių s-tą ... 6 %

DUODA PASKOLAS:

Asmenines nuo 13 %
Mortgičius nuo 11% - 13%

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r. - 1 v.r.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% ikainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

toronto

EVANGELIKŲ LIUTERONŲ IŠGANYTOJO PARAPIJA

• Yra užsakyti da autobusiai vykti į Lietuvių Dienas Chicagoje. Registruotis pas V. Dauginį tel:533-1121. Prašoma nedelsti.

• Norintieji priimti nakvę - nei iš Australijos atvykus tančius lietuvius sportininkus arba Jaunimo Kongreso atstovus prašomi pranešti kun. P. Diliui -tel:588-1130, arba M. Dambarie- nei -tel:536-1433.

• Sekmadieninės lietuvių pamaldos nuo LIEPOS 1 d., susitarus su kanadiečių parapija, sekmadieniais prasi- dės 11.15 v.r.

• Moterų Draugijos bazaras pavyko labai gerai. Gautas pajamos bus panaudotos parapijos ir šalpos reikalam.

• PRISIKĖLIMO PARAPIJOS stovyklavietės sekcija kviečia talkininkus pasiruošimo darbams. Skambinti K.Ša- po čkinui, tel:762-0455.

PREMIJOS ĮTEIKIMAS UŽ "NEMARŲ MIRTINGAIJ"

Kun. Pr. GAIDAI, už veik- kalą "Nemarus Mirtingasis" premija, paskirta Ateitininkų Federacijos paskirtos Komisijos, bus įteikta auto- riui GEGUŽĖS mėn. 29 d. 4:30 v. p. p. Lietuvos Kanki- nių Parapijos Salėje.

Knygą aptars prof. A. Mus- teikis iš Buffalo. Bus rodo- mos skaidrės apie arkiv. T. Matulionį.

PAREMKIME LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ

V-tojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso progra- mas dalis vyks KANADOJE liepos 11-24 d. d. Suva- žiuos šimtai jaunimo atsto- vų iš visų kraštų. Tautiečiai raginami prisidėti savo au- ka paremti jų lietuviybės darbus.

Aukos \$15 ir daugiau y- ra atleidžiamos nuo mokes- čių. Čekius rašyti: PLD JAUNIMO KONGRESUI, 21 Cosmo Road, Toronto, Ont. M8X 1Z3.

Kanados Lietuvių Lėšų Telkimo Komitetas

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ A A (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA PENKTADIENĮ 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir Mimico Ave. kampas) TORONTO, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

KANADOS LIETUVIŲ FONDO METINIS SUSIRINKIMAS

Kanados Lietuvių Fondo narių metinis susirinkimas įvyko Lietuvių Namų Gedi- mino Menėje, balandžio 23 d.

KLF Tarybos p-kas H. L. a p a s atidarė susirinki- mą ir paprašė tylos minute pagerbti mirusius KLFondo narius. Invokaciją sukalbė- jo kun. L. Januška, OFM.

Susirinkimą sveikino Ka- nados Lietuvių Bendruome- nės Krašto Valdybos p-kė J. Kura itė - Lasienė, Ka- nados Šaulių "Vilniaus" Rink- tinės p-kas St. J o k ū b a i t i s ir Kanados Lietuvių Jauni- mo Sąjungos p-kė Z. B e r - s ė n a i t ė.

1982 m. Fondo finansinę veiklą apibūdino ir pagrindi- nius pranešimus padarė Ta- rybos p-kas H. L. a p a s, Val- dybos p-kas E. Č u p l i n s - kas ir ižd. A. B u m b u l i s. 1982 m. gruodžio 31 d. su- vestos sąskaitos parodė, kad kapitalas siekė \$525,421, - sumą, padidėjus per 1 metus \$57,045, - Jis investuotas į lietuvių ir kanadiečių insti- tucijas.

Pašalpų organizacijoms buvo išmokėta \$39,890, - Daugiau bus išmokėta 1983 metais, nes yra likę neps -

kirstytų pajamų-palūkanų iš praeitų metų. Investavimus tvarkė 3 narių komisija: V. D a r g i s, H. L. a p a s ir L. T a - m o š a u s k a s. Lietuviškoje in- stitucijose yra investuota 37 procentai kapitalo, o kana- dietiškoje - 63%. Šiuo reika- lu vėl buvo siūloma, kaip ir praeitų metų susirinkime, investuoti pinigų lietuvių - kuose bankeliuose 50% ka- pitalo. Tačiau - sumažėtų pajamos, nes kitos finansi- nės institucijos moka dides- nes palūkanas.

Diskusijos užtruko labai ilgai ir buvo labai gyvos. Pa- tiekta visa eilė pasiūlymų.

/Kažin, ar lietuvių banke- liai negali padaryti išimties, ir lietuvių fondų kapitalams mokėti didesnį nuošimtį?/

Susirinkime į Kanados Lietuvių Fondo Tarybą dve- jiems metams buvo išrinkti: H. S T E P A I T I S, A. B E R S Ė N A S jr., H. L A P A S, J. B E R S Ė N A S sj., adv. A. P A C E V I Č I U S, dr. A. P A C E V I Č I U S, V. D A R G I S, V. D A U G I N I S, A. U G A I T I S, P. A U G A I T I S, P. J A N U Š K A, K. L U K O Š I U S.

Į Revizijos Komisiją - V. M A T U L A I T I S, A. P A T A M Š I S ir J. S T A N K U S.

CLEVELAND

Iš demonstracijų Cleveland'e

SVARBUS ĮVYKIS CLEVELAND'E

Balandžio 30 d. įvyko TAUTYBIŲ ANTIKOMUNIS- TINĖ DEMONSTRACIJA

"New Communist Youth Or- ganisation" Konvencijos pro- ga. Tikslas - atkreipti tos Konvencijos dėmesį į kai ku- riuos komunistų ideologijos skelbiamus punktus ir svar- biausia - atliktus darbus. Nors oras buvo labai nepa- lankus, bet demonstruotojai susirinko skaitlingai. Daly- vavo lietuviai, latviai, estai, lenkai, vengrai ir ukrainie- čiai.

Demonstracijos vyr. ko- ordinatorium buvo Solidar- nošė Remti Komiteto Cleve- land'o skyriaus p-kas, D. Domzalski, kuris, atidaręs demonstraciją keliais žo- džiais, pakvietė komiteto narį G. Bakalar plačiau at- pasakoti šios demonstraci- jos siekius. Prie mikrofono buvo pakviesti kalbėtojai iš kiekvienos tautinės grupės.

Kalbėjo estas, buvęs so- vietų kalnys ir liudininkai, Lietuvių vardu kalbėjo ALT' os Clevelando skyriaus p- kas Algis Pautienis ir skau- tas akademikas Linas Jokū- baitis jaunimo vardu. Lietu- vių grupėje buvo daugiau jaunimo, negu kitose ir jie susilaukė ypatingai daug plo- jimų iš žiūrovų. Televizi -

jos stoties fotografai su - spėjo nufotografuoti A. Balą, suplėšiusį Sovietų Sąjungos vėliavą.

Specialus atsišaukimas anglų kalba buvo paskelbtas Plain Dealer sekmadienio laidoje. Tekstas, anglų kal- boje/žiūr. 1 psl./ paruoštas logiškai, kultūringai ir tei- singai. Profesionalius pla- katus paruošė Vincas Čečius.

Demonstrantai buvo nu- vykę ir į Public Square, kur turėjo vykti komunistų kon- vencijos eitynės. Dėl blogo oro/ o gal ir dėl kitų prie- žasčių/ nuvykę jų nedaug ra- do ir grįžo į Rotušės Aikštę. Plačiai apėję ją ratu, baigė demonstraciją.

• MOKSLO METAI Šešta- dieninėje Mokykloje baigiasi iškilmingu aktu GEGUŽĖS 22 d., Dievo Motinos parapijos salėje.

• BIRŽELIO 3 d., rengiamas PIRĖMIMAS AUSTRALIJOS LIETUVIAMS SPORTININ- KAMS Lietuvių Namuose.

• BIRŽELIO TRĖMIMŲ MI- NĖJIMAS įvyks Birželio 12 d. Ruošia ALTa, Latvių Są- junga ir Estų Taryba.

PRAŠOME ATKREIPTI DĖMESĮ, KAD ŠIŲ METŲ PRE- NUMERATA 16 dol. MIELI SKAITYTOJAI, NEDELSKITE AT- SISKAITYTI UŽ ŠIUOS METUS.

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ?
JOSE RASI IR GROŽIO, JUMORO, IR IŠMINTIES!

Nuotr. J. Garlos

sudbury

GYVA "GELEŽINIO VILKO" VEIKLA

Žuklautojų ir Medžiotojų Klubas "Geležinis Vilkas" vietoje mirusio savo pirmi- ninko, a. a. Stasio KRIVICKO, metiniame Klubo susirinki- me išrinko nauju pirmininku Valį BRUŽĄ. Klubas turi Kanados vyriausybės "Char- ter'į".

Po naujų rinkimų Klubo valdybą sudaro: Valys BRU- ŽAS - pirmininkas, Leonas BALTUTIS - sekretorius, Justinas STANKUS - iždini- kas, Antanas GATAUTIS ir Vladas KRIAUCELIŪNAS - Valdybos kandidatai. Šaudy- mo sporto vadovas - Kęstutis PODERIS.

Susirinkimas iš Klubo santaupų paskyrė auką lie- žmuna Marytė.

tuvių spaudai - "Tėviškės Ži- buriams" - \$50, - "Nepri- klausomai Lietuvai" - \$25, - ir Lietuvos Pasiuntinybės Rūmų Washington'e atnauji- nimui - \$50, - Taip pat nu- matė veiklos planą per 1983 metus.

• LAPIENIS Arnoldas, bai- gęs farmacijos studijas To- ronto Universitete, gavo dar- bą savo specialybėje Ottawo- je ir išvyko.

• Dr. Jonas ŠEMOGA grįžo iš Havajų ir pasiliks iki vė- lyvo rudens. Taip pat pri- iminėja pacientus. Įstaigos adresas: 50 Lisgar St., S., Sudbury, Ont., tel:673-9524. Greitu laiku sugrįžta ir jo žmona Marytė. J.Kr.

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.

Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų - Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— šikūres nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. E.
L8M 1L6
Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6 %
santaukas 7.75 %
kasdienines palūkanas
už santaukas 7 %
term. depoz. 1 m. 9.5 %
term. depoz. 3 m. 10 %
reg. pensijų fondo 9.5 %
90 dienų depozitus 9.25 %

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 11.5 %
asmeninės paskolas 14 %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda

Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais
nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadienį
nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

montreal

"LITO" VALDYBOS PIRMININKO ALGIO KLIČIAUS ŽODIS
(VISUOTINAME "LITO" SUSIRINKIME MONTREALYJE
AV PARAPIJOS SALĖJE, 1983 m. kovo 19 d.)

MIELI "LITO" NARIAI, -

Praeitų metų visuotiname susirinkime savo prane-
šime paminėjau tris svarbesnius "Lito" veiklos tikslus,
kuriuos Valdyba buvo pasiryžusi įgyvendinti. Trumpai
juos panagrinėsime.

1. Sustiprinimas "Lito" tarnautojų sąstato. Norint aug-
ti, "Lito" patarnavimai turi didėti ir banko sąvoka turi
būti plečiama narių tarpe. Tam atlikti yra reikalingi tar-
nautojai. Praeitais metais dėjome pastangas padidinti
tarnautojų sąstatą /tai buvo nelengva, nes ieškojome žmo-
nių, kalbančių lietuviškai, angliškai ir prancūziškai/. Ru-
denį Lilei Adomonienei sugrįžus į "Litą", ši problema
išsprendė. Dabar turime pilną tarnautojų sąstatą.

2. "Lito" patalpų klausimas. Kaip prisimenate, "Lito"
namų statyba tapo atidėta dėl keletos priežasčių, būtent:
dėl buvusių keleta nuostolingų "Litui" metų, dėl permažai
turimo kapitalo ir dėl infliacijos bei nenusistovėjusios
Kanados ekonominės ir Quebec'o politinės padėties.

Valdyba nutarė, kad būtų per daug rizikinga ir nuos-
tolinga jau pradėti "Lito" namų statybą. Praeitais me-
tais minėjau, kad dabartinės "Lito" patalpos yra perma-
žos, nepatrauklios ir nepatogios.

Valdyba nutarė dabartines patalpas padidinti, t. y. už-
imti visą AVP Klebonijos rūšio plotą. Paruošiamieji dar-
bai jau atlikti. Gautas Klebono sutikimas, paruošti ar-
chitekto planai ir gautas Montrealio miesto valdžios lei-
dimas remontui.

"Lito" naujos patalpos bus sekančios: Klebonijos šil-
dymas bus pakeistas iš alyvos į elektrą ir visi pečiai,
skalavimo mašinos bus viename, dabartiniame choro re-
peticijų kambaryje. Visas likęs sklypo plotas atiteks "Li-
tui". Naujas įėjimas į patalpas bus iš de Seve gatvės ir
klebonijos garažo pusės. Dabartinis vedėjo kambarys
taps įėjimo prieangiu, o vedėjo naujas otisas/kabinetas/
bus įrengtas dabartinėje katilinėje. Naujas posėdžių kam-
barys bus dabartiniame choro kambaryje. Dabartinis tar-
nautojų darbo kambarys bus padidintas, prijungiant da-
bartinę klientų laukiamąją vietą. Tuo "Lito" patalpos pa-
didės iš 550 kv. pėdų į 900 - t. y. beveik dvigubai. Aišku,
patalpos bus atitinkamai užbaigtos, pagražintos, pakeisti
langai, įvestos ventiliacijos ir šaldymo sistemos, pada-
rytas patrauklus įėjimas, ir t. t.

Projekto planai yra iškabinti prie įėjimo į salę, ku-
riuos galite vėliau atidžiau peržiūrėti.

Remontas bus pradėtas sekantį mėnesį. Naujos patal-
pos bus užtenkamai didelės ir pilnai išpildys visus "Li-
to" reikalavimus. Remonto laikų "Lito" operacijos bus
perkeltos arba į kleboniją, arba į parapijos salę.

Noriu paminėti, kad prašant leidimo remontui paaiš-
kėjo, jog "Lito" veikla dabartinėse patalpose yra nelega-
li - t. y. "Litas", finansinė institucija operuoja rez-
decinėje miesto zonoje. Šis faktas sukėlė nemažai sun-
kumų gauti remonto leidimą. Bet tas reikalas jau sutvar-
kytas - išsivysimome ne tik remontui leidimą, bet po 25
metų veiklos, ir leidimą operuoti šioje vietoje. Reiškia-
veikiame legaliai.

3. Kompiuterio sistemos įvedimas. Kompiuterio "ter-

PAVASARIO KELIONĖ IR KONCERTAS HAMILTONE

Šeštadienį, balandžio 30 d.
anksti iš ryto, mes: PAVA-
SARIS, mūsų palydovės ir
dirigentas Aleksandras Stan-
kevičius išvažiavo į Hamil-
toną. Kelionė gana greitai
prabėgo, bet lijo. Nežiūrint to,
mes žaidėm žaidimus, klau-
sėmės pasiimtas kasetes ir
dainavom - tai laikas greitai
prabėgo.

Atvažiavus į Hamiltoną,
mus tuojau nuvežė į Jaunimo
Centrą, kur mus gražiai pri-
ėmė šio koncerto rengėjai ir
AIDO mergaitės. Mums buvo
paruošę labai skanius pietus.

Po pietų vyko repetitijos.
Mums leido pirmiausia pa-
repetuoti, po mūsų "Aido"
mergaitės, o tada visos kar-
tu.

Po repetitijos teko truputį
pailsėti, persirengti ir pasi-
ruošti koncertui.

"Pavasaris" pasirodė pir-
ma. Padainavo 5 dainas:
"Pavasaris", muz. Z. Lapino,
"Lopšinė", Mozarto, "Laukiu
Vis", St. Gailevičiaus, "Nak-
tis Rami", C. Bohm, kurios
metu Teresė Keršytė padek-
lamavo eilėraštį "Naktis
Lietuvoje" ir paskutinė dai-
na "Pavasaris ir Vaikai" -
žodž. Henriko Nagio ir mu-
zika Aleksandro Stankevi-
čiaus. Atrodė, kad mes pub-
likai patikom.

Po mūsų dainavo "Aidas".

minal" jau yra užsakytas ir bus įvestas tuoj pat po patal-
pų remonto, t. y. šią vasarą. Tuo "Lito" buhalterija bus
įjungta į Federacijoje veikiančią sistemą ir visos opera-
cijos bus atliekamos automatiškai. Buhalterijos metodai
taps sumoderninti, atskaitomybės procedūros suprastin-
tos ir visos darbas palengvintas.

Tai buvo keleta Valdybos veiklos tikslų, užsibrėžtų
praėjais metais. Dabar pažvelkime į "Lito" dabartinę
padėtį ir tuo pačiu į ateities planus.

Pagrindinis Valdybos ir Komisijų tikslas turi būti
prižiūrėjimas ir gerinimas "Lito" finansinės padėties.
Tuo tikslu, per keletą praėjusių metų tobulinome "Lito"
veiklos metodus. Stengėmės pasitraukti iš buvusios pa-
rapijinės Kredito Unijos sąvokos ir ugdyti finansinės ins-
titucijos principus. Vietoj, kad kasmet išdalinus tuos ke-
letą tūkstančių dolerių narių tarpe /kiekvienam nariui po
keletą dolerių/, pelną vėl investuodavome "Lito". Kas-
met augome ir stiprėjome finansiniai. Praeitais metais,
dar esant nenusistovėjusiai ekonomijai - ir dabar dar te-
besančiai kritiškoje padėtyje, kas mėnesį kaitaliojome
mortgicijų bei depozitų procentus, kad galėtume išsilaiky-
ti esamoje rizikingoje padėtyje ir pelningai išnaudoti fi-
nansinę padėtį. Dabar, kai daugelis finansinių ir biznio
institucijų bankrutuoja, mūsų veiklos vaisiai yra aiškūs -
praėjusius metus užbaigėme su \$ 146.000 pelno, ir šiandien
iniame "Lito" rezerve turime 1/4 milijono dolerių savo
kapitalo. Tai yra jūsų, mieli "Lito" nariai, kapitalas. Tai
yra užnugarys "Lito" ateities veiklai. Tai yra įrodymas
Valdybos, Komisijų ir tarnautojų veiklos metodų kokybės.
Tai yra išreiškimas jūsų, "Lito" nariai, pasitikėjimo "Li-
to" operacijomis ir užtikrinimas "Lito" tolimesnės atei-
ties ir gerų patarnavimų.

Sekantiems metams Valdybos ir Komisijų tikslas y-
ra netik išlaikyti dabartinį "Lito" finansinį stovį, bet jį
gerinti ir stiprinti. Tuomet "Litas" galės ir toliau padė-
ti finansiniai jums, "Lito" nariai. Čia norėčiau trumpai
paminėti, neužmirškite, kad esant nepalankiai ekonomi-
jai, "Litas" nevienam iš jūsų padėjo išlaikyti mortgicijus
arba išsilaikyti esamam biznyje, kai daugelis institucijų
tais atvejais būtų atšaukę paskolas ir Jūs būtumėte su-
bankrutavę.

Kalbant apie "Lito" ateitį, artimoje ateityje atidary-
sime "Lito" trečią skyrių - t. y. Šv. Kazimiero Parapijos

Kr. Šimonelienė, E. Celterienė, S. Skuciene, K. Kriščiokaitienė, O. Mylienė, A. Mylė ir G. Montvilienė rūpinosi loterija šio pavasario "NL" Spaudos Baliauje. Tony's Photo Studio

Jų pasiklausyti mums neteko,
nes turėjome greitai persi-
rengti tautiniais rūbais ir pa-
siruošti dainuoti kartu su
"Aido" mergaitėmis. Man
pačiai teko išgirsti jų
paskutinę dainą. "Aido" bal-
sai yra stiprūs ir jų daina
man labai patiko.

Kartu su "Aidu" mes su-
dainavom Vytauto Jančiaus
"Daržely Rūtėlė Praždo" ir
Vlado Jakūbėno "Augino Mo-
čiutė". Mūsų balsai kartu
labai gerai skambėjo.

Po koncerto - pasilinks-
minimas! Persirengėm ir
pavalgėm. Tada buvo proga
geriau susipažinti su "Aidu"

merginomis ir kitais, ir ži-
noma teko gerai pašokti, nes
nemaža jaunimo atvyko iš
Toronto. Baliai pasibaigus,
mergaitės buvo paskirstytos
pernakvoti pas "Aido" mer-
ginas.

Išsimiegojusios/ar ne vi-
sai!/, vėl kartu - "Pavasaris"
ir "Aidas" - pasirodė ši sykl
bažnyčioje giedojimui.

Po mišių nuėjom į resto-
raną pietums, ir jau atėjo
laikas atsiskirti. Sunku buvo
pasakyti sudiev savo nau-
joms draugėms, bet žinojom,
kad tuoj kada nors pasima-
tysim. Tikriausia čia, Mont-
realyje! Galia atvirai pasa -

kyti, kad kelionė buvo labai
smagi ir koncertas geras.
Manau, kad palydovėm per
daug problemų nebuvo, o
"Pavasario" mergaitėm pa-
tiko išvyka. Man tai labai
patiko, ir tikimės, kad dau-
giau bus progų išvykti su
koncertais.

Dabar "Pavasariui" prieš
akis yra Dainų šventė Chi-
cagoje. Daug darbo dar liko,
bet žinau, kad mes gerai pa-
siruošime ir pavyzdingai at-
stovausime savo miestą -
Montrealį.

Daiva Plečaitytė,
"Pavasaris"

salėje - skyrius kolkas veiks tikrai sekmadieniais, po Mi-
šių.

Taigi, į ateitį žvelgiame optimistiškai, ypač kai "Li-
tas" atgavo pilną narių pasitikėjimą dar tebesančioje, nors
ir sumažėjusioje, nepalankioje politinėje padėtyje Quebec'o
provincijoje.

Šių metų pirmi 3 mėnesiai rodo, kad 1983-ji metai fi-
nansiniai turi būti pelningi. Tai reiškia, "Litas", jūsų Kre-
dito Unija auga, stiprėja ir kasmet tampa pajėgesne fi-
nansine lietuviška institucija. Remkime ją ir naudokime
mės jos patarnavimus.

Baigdamas, norėčiau padėkoti Valdybos ir Komisijų
nariams už bendradarbiavimą ir tiesioginį įsijungimą į
"Lito" problemas bei jų svarstymą ir sprendimą. Nušir-
džiai dėkoju vedėjui Broniui Niedvarui už jo nuolatinius
rūpesčius ir nenuilstamas pastangas, ir visiems "Lito" tar-
nautojams už jų atliktą darbą ir gražų Jums, "Lito" nariai,
patarnavimą. Negaliu pamiršti ir Jūsų, "Lito" nariai, nes
tikrai dėka Jūsų pasitikėjimo ir taupymo "Lito" mes ga-
lėjome ir galėsime augti, didėti ir tuo dar labiau vieni ki-
tus remti ir sau padėti.

SELF SERVICE

VERDUN SHELL

5860 AVE. VERDUN

Atidaryta nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro.

- VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS TAISYMAS
- SUTVARKOMI KITI IŠSIDERINIMAI (Tune up)
- PATIKRINAMAS IR ATSTATOMAS MAŠINOS LYGIS
- PAKEIČIAMIS STABDŽIAI (Brake)

(Lietuviams speciali nuolaida)
(Atidaryta šeštadieniais)

766-4495

VISOKS KITAS PATARNAVIMAS (Towing)

3 Hour Service

\$ 1.50 kelnes pristatant ir atsiimant

365-7146

SKAMBINKIT: NETTOYEURS CLEANERS

Dino's

365-7146 1001-A CENTRALE

365-1143 495-906 rue. Lasalle

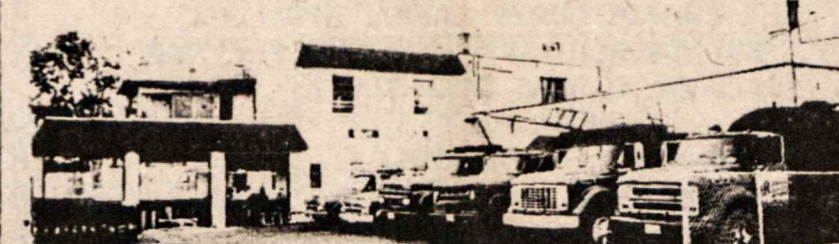
766-2667 2506 ALLARD

GUY RICHARD

ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys
GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja.
Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUO \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami
GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI
IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI.

Tel. 845-2912 EMBASSY FUR

LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Verdun, Que.

Tel.: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

PADĖKA

"NL" Leidimo Bendrovės Valdyba, Redakcija ir visi "NL" darbuotojai bei talkininkai nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems savo darbu, atsilankymu, įvairiomis aukomis prie gerai pavykusio tradicinio mūsų Spaudos Baliaus.

Ypatinga padėka VYRŲ OKTETUI, padovanojusiam "NL" gražią dainų programą Baliaus metu ir muz. MME M. ROCH jam akomponavusiai ir dirigavusiai.

Didelis AČIU Spaudos Baliaus mecenatams; \$50,- K. Petrulienė; po \$25,- Adamonis Insurance Agency, K. Lukošui, V. ir M. Murauskams; po \$20,- R. ir O. Barisams, J. Gedminui; po \$10,- V. Barauskui, O. Čerkui. Taip pat visiems aukojusiems loterijai - po vyno butelį: P. Dikaičiui, A. Čepuliui, Pr. Paukštaičiui, M. Šulmistrui, P. Snapkauskienėi, P. Žukauskui, A. Žiukui, C. Ambrasui, B. Bu - niui, P. Petrauskui, M. Šimkui, A. Kebliui, S. Reutui, J. Skučui, p. Bulkai /2/, B. Nagienėi; P. Milerienėi- whiskey, K. Lukošui- džinas, J. Babrauskui - vodka; už įvairius aukotus loterijai daiktus- M. Čapkauskui, P. Snapkauskienėi, V. Bieliūnienėi, J. Bitneriui, J. Šiaučiuliui, L. Balai - šiui, p. Mickienėi, p. Bernotienėi, O. Mylienėi, A. Mylei, J. Martinaičiui, V. Lukauskui, S. Reutui.

Dėkojame rūpestingai paruošusiems, skaniai ir dosniai valgydintiems šeiminiams St. ir J. Rimeikiams ir jų talkininkams, apskiriai ir maloniai aptarnavusioms svečius: M. Grinkienėi, M. Šiaučiulienei, A. Urbanavičienei, Š. Babrauskienėi, S. Pakulienėi, E. Kirstukienėi, R. Rimeikiutei ir L. Zinkai.

Ačiū loteriją pravedusiam A. Mylei ir talkininkavusioms: Kr. Šimonelienei, E. Celterienei, S. Skučienėi, K. Kriščiokaitienei, O. Mylienėi ir G. Montvilienėi.

Dėkojame už šokių kontesto pravedimą: R. Valinskienėi, E. Celterienei, A. Mankui, J. Piečiaiui ir B. Nagienėi. Ačiū orkestrui TRIMITUI, vad. J. Rimeikiui, už malonų grojimą. Ypatinga padėka nežinomam trofėjų aukotojui.

Bara aptarnavusiems /-ir visokeriopą tvarką palai - kiusiems- A. Žiukui, K. Toliušui, J. Babrauskui, L. Balei - šiui, B. Kasperavičiui ir P. Klezui.

Jūsų visų talka ir maloni nuotaika tikrai yra įvertinta ir su dėkingumu priimta. "NL"

"LITAS" AUGA

LITO kapitalas vis didėja, ir atrodo, kad sugebėsime 1982 metus užbaigėme su aptarnauti narius be didelių susitrukdyimų, nežiūrint, jau pasiekėme \$10,399,000. kad ir reikia ieškoti daiktų, laikinai persikėlus į kleboniją, įsikūrėme neblogai

Vedėjas

DR. J. MALISKA

DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel.: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel.: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON
VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL: Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627,
Montreal, P.Q.
TEL: (514) 871-1430

NOTARE

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, 111e Perrot, P.Q. H7V 5V6
Res. TEL.: 453-9142

MIRUSIEJI:

• PUKTERIS James, 19 m., netikėtai žuvo automobilio nelaimėje.

Paliko tėvus L. ir K. Pukterius, du brolius ir močiutę Katariną Pukterienę.

Užuoja artimiesiems.

"LITO" VALDYBA

PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Naujoji LITO Vaidyba pasiskirstė pareigomis: Algis KLČIUS - p-kas, Bruno BULOTA - vicep-kas, Alma DREŠERIENĖ - sekr., nariai - Viktoras RUDINSKAS, J. IŠGANAITIS, Rūta POCAUSKAITĖ - RUDINSKIENĖ ir Henrikas DAUDERIS.

Revizijos Komisija: pirm. R. BERNOTAS, sekr. K. TOLIŠIS, narys - Br. STASKEVIČIUS.

Kredito Komisija: pirm. J. KIBIRKŠTIS, sekr. V. PIEČAITIS, narys Jonas ADO - MONIS.

GALIMA VYKTI Į DAINŲ ŠVENTĘ AUTOBUSU

"Pavasario" Mergaičių Choras pasiryžo dalyvauti II Pasaulio Lietuvių Dainų Dainų Šventėje Chicagoje.

Autobusu gali pasinaudoti ir tam chorui nepriklausantys asmenys. Kelionė į Chicago ir atgal kainuoja \$150.

Norintieji važiuoti prašomi NEDELSIANT PRANEŠTI J. Baltuonienei, tel: 366-6740 arba J. Adamonienėi - 256-5355. Kuo greičiau reikia rezervuoti autobusą. Keliautojai nedainininkai žymiai palengvintų kelionės išlaidų našta "Pavasariui".

Autobusus išvyksta nuo AV parapijos BIRŽELIO 30 d., 8 v.v. Iš Chicago išvažiuoja LIEPOS 3 d., tuojau po Dainų Šventės koncerto.

V-TOJO PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO PROGRAMAI PRAŠOME REGISTRUOTIS PASIŲ LUKOŠEVIČIUTE, tel 366-1210

Philip A. Sulginski
D.D.S.

Dental Surgeon Chirurgien-Dentiste
8606 RUE CENTRALE, SUITE 209
VILLE LASALLE, QUEBEC H8P 1N5
Tel: 364-4658

AUTOMOBILIŲ
DRAUDIMAS

BENDRAI DRAUDIMO KAINOS ŠIAIS METAIS YRA ŽEMESNĖS UŽ PRAEITŲ METŲ KAINAS.

NUOLAI DA PROFESIONALAMS:

• INŽINIERIAMS, ARCHITEKTAMS, MOKYTOJAMS, MED. IR DANTŲ GYDYTOJAMS, MED. SESERIMS, ADVOKATAMS, NOTARAMS.

• FEDERALINĖS IR QUEBECŲ VALDŽIOS TARNAUTOJAMS.

• BANKŲ, DRAUDIMO BENDROVIŲ IR TRUST BENDROVIŲ TARNAUTOJAMS.

KREIPTIS:

Adamonis Insurance Agency Inc.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Tel.: 722-3545

PASTABA: Ši informacija apima Quebeco provinciją.

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

• PASAULIO LIETUVIŲ LĖDO RITULIO ŽAIDYNES LAIMĖJO MONTREALIO "TAURAS" IR GAVO AUKSO MEDALĮ.

• ČAPKAUSKAS Moris išvyko atostogų į St. Petersburg Floridoje, kur praleis 2 savaites.

• J. DASIENĖ, J. BERNO - TIENĖ ir H. VALIULIENĖ išvyko į Europą, kur aplankys 7 valstybes.

• Vasaros kelionė į Putnamą yra atšaukta, nes neatsirado pakankamo ekskursantų skaičiaus.

• PALUBINSKAS Povilas susirgo ir gydosi Montreal General ligoninėje.

• Kun. St. ŠILEIKA, Šv. Kazimiero Parapijos klebonas lankėsi Torontė, KLKC atostovų suvažiavime.

METINIS ŠV. ONOS
DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Tuoju po 11 val. pamalų, AV parapijos bažnyčioje, Selsių Namuose, GEGUŽĖS 29d. Šv. Onos Draugija šaukia visuotinį susirinkimą.

"NIDA" PASIRUOŠIA
NAUJAM SEZONUI

Gegužės 15 d. įvykusia - me Žuvautojų ir Medžiotojų Klubo NIDA susirinkime dalyvavo 32 nariai. Pirmininkavo A. Mylė, sekretoriavo J. Ladyga. Iš pirmininko pareigų pasitraukė J. Šiaučius, pasilikdamas nariu informacijai.

Nauja Valdyba pareigomis pasiskirstė taip: p-kas A. ŽIUKAS, vicep. - A. MYLĖ, sekr. - V. PIEČAITIS, išd. - A. RAČINSKAS, jo padėjėjas - M. GRINKUS, parengimams - M. ir B. KASPERAVIČIAI, laivo reikalams - K. MARTINĖNAS, išvykų reikalams - A. URBONAS, medžiotojų reikalams - Br. KIRSTUKAS.

Revizijos Komisija: p-kas K. TOLIŠIS, Alb. RUSINAS ir Vyt. MURAUSKAS.

Tad tenka tik palinkėti gerų vėjų ir geros vasaros. k.

• A. ČEPULIS, A. BLAUZ - DŽIŪNAS ir A. JONELIS buvo nuvykę į Toronto, KLKC atstovų suvažiavimą. Gegužės 11 d. padarė pranešimą AV Parapijos Komiteto ir Tarybos susirinkime.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$1,000.00

1 metų 8.75 %
Terminuoti indėliai
1 metų 8.5 %
180 - 364 d. 7.75 %
30 - 179 d. 7.25 %

Nekilnojamo turto,
Asmeninės ir
Prekybinės.

Trumpalaikius indėlius

Paskolos mirties
atveju apdraustos
iki \$10,000

Taupomos sąskaitos:

Specialios 7.25 %
Su draudimu 7 %

Čekių sąskaitos 5 %

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI - VELTUI
KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00
Penktadieniais	10:00 - 6:00
Sekmadieniais	10:00 - 12:30

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

• Didelis pasirinkimas gėlių paltų
• Vasaros laiku saugojimas (Storage)
• Taisovų remodeliavimai
• Siuvu ir perdudė

1449 rue St. Alexandre
Suite 500 A.

Montreal, Quebec
H3A 2G6

Tel: 288-9646

MEMBER

FOTO M.L.S.
SYSTEM

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel.: 273-9181 Namų: 737-0844.

Tel.: Business: 482-3460
Residence: 767-4690

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje,
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west
automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ
IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
• NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS
AUTOMOBILIŲ ĮSIGYTI
• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR
SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUSI
• UŽEIKITE: ĮSITIKINKITE!
PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
Manager'iu Leo GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391